

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT

la proiectul de lege cu privire la organizațiile necomerciale (nr. 109 din 03.04.2018) (lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege cu privire la organizațiile necomerciale, inițiativa legislativă a Guvernului, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop îmbunătățirea cadrului legal cu privire la organizațiile necomerciale pentru a corespunde standardelor internaționale și europene privind libertatea de asociere. Proiectul stabilește principiile de constituire, înregistrare și lichidare a organizațiilor necomerciale, de desfășurare a activității acestora, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică.

Proiectul de lege a fost aprobat lectura întâi în ședința plenară din 3 mai 2018.

La pregătirea proiectului de lege pentru dezbateri în lectură a doua Comisia a examinat amendamentele deputaților, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, propunerile și avizele din partea organizațiilor societății civile care se conțin în sinteză, parte integrantă la prezentul raport.

Comisia nu a luat nici o decizie privind intrarea în vigoare a legii și aceasta rămânând la latitudinea Plenului Parlamentului.

În rezultatul dezbaterilor din 28 mai 2020 Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (8 membri din 9), a propus proiectul de lege nr. 109 din 03.04.2018 spre adoptare în lectură a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

După ședința din 28 mai 2020 în Comisia juridică, numiri și imunități au parvenit amendamente din partea unor deputați și care au fost incluse în tabela de sinteză (nr. 21¹, 24¹, 28¹, 28², 28³, 39¹, 53¹, 67¹, 90¹, 104¹, 108). Examinarea acestor amendamente era prevăzută în ședința Comisiei juridice, numiri și imunități din 10 iunie 2020, însă, care nu avut loc din motivul neacceptării ordinii de zi. Astfel, Comisia a fost în incapacitate de a examina amendamentele deputaților parvenite suplimentar după data de 28 mai 2020 și decizia acceptării sau neacceptării acestor amendamente rămâne la latitudinea Plenului Parlamentului.

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege
cu privire la organizațiile necomerciale
(nr. 109 din 03.04.2018)

Lectura II

Nr. d/o.	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
1.		<p>Deputat Vasile BOLEA Consiliul Național de Participare Proiectul de lege cu privire la organizațiile necomerciale în mare parte se suprapune cu legea actuală, nu aduce valoarea adăugată și conține o serie de omisiuni de reglementare și contradicții cu prevederile Codului Fiscal. Pentru a demonstra concluzia expusă, în Anexa 2 prezentăm o analiză comparată a proiectului de lege propus și a legii actuale nr. 837 din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești.</p>	<p>Nu se acceptă. Afirmația este declarativă. Beneficiile proiectului sunt descrise în nota informativă la proiect. Afirmația nu se referă la o prevedere anume și nu poate fi discutată pentru lectura a doua.</p>
2.		<p>Deputat Vasile BOLEA Consiliul Național de Participare Proiectul de lege conține unele propuneri de îmbunătățire cu caracter redacțional, însă câteva propuneri aduc neclarități și ambiguități și anume: 1) reglementări ambigue de <i>susținere directă a partidelor politice</i>, concurenților electorali și 2) <i>restricționarea</i> regimului privind <i>uniunile de asociații obștești</i>. Referințele la opiniile ODIHR/OSCE și ale Comisiei de la Veneția sunt declarative nespecificate. În scopul de informare în Anexa 1 reproducem practica acceptată la nivel internațional a noțiunii de sprijin direct politic (interzis) și activități politice în sensul larg al cuvântului pentru a exclude speculațiile vehiculate. <i>Proiectul de lege nu delimitează activitățile public-politice (legitime) și partinic-partizane-politice. Adoptarea proiectului de lege va transforma sectorul necomercial în umbra sectorului politic.</i></p>	<p>Nu se acceptă. Afirmația cu privire la susținerea partidelor politice este eronată. Prevederile art. 6 interzic ONC-urilor să susțină financiar/material (inclusiv gratuit) partidele sau să folosească resursele asociației primite de la stat sau de peste hotare pentru a sprijini partidele politice. În ceea ce privește „activitatea de susținere a partidelor politice” și fraudarea fondurilor electorale, a se vedea comentariile la obiecția cu nr.28 (referitoare la art. 6). În ceea ce privește restricționarea uniunilor de asociații obștești, o astfel de interdicție nu există în proiect (cu referire la acest aspect, a se vedea și informația</p>

	va crea precondiții pentru fraudarea fondurilor financiare electorale.	conținută în nota informativă la proiect – compartimentul „Constituirea și înregistrarea organizațiilor necomerciale”).
3.	<p>Deputat Vasile BOLEA Consiliul Național de Participare CNP consideră că prioritățile Guvernului și Parlamentului în promovarea agendei cetățenilor și a sectorului necomercial se află în dimensiunea:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) debirocratizarea procedurilor de înregistrare, b) reducerea raportărilor financiare, c) crearea facilităților de prestare a serviciilor și d) susținerea implicațiilor în prezentarea intereselor cetățenilor. 	<p>Nu se acceptă. Afirmația nu se referă la o prevedere anume și nu poate fi discutată pentru lectura a doua.</p>
4.	<p>Deputat Vasile BOLEA Consiliul Național de Participare Lipsește evaluarea ex-post a legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și a normelor legislative existente pentru a propune justificat și argumentat în esență o altă redacție a legii cu o altă denumire. Nota informativă este formulată generalist și neinformativ, nespecificând cum se modifică norma legală actuală cu o nouă propusă sau reamplasată în cadrul legii și care este argumentarea respectivă. Lipsește explicația privind valoarea adăugată a normelor propuse față de celea existente. Legea cu privire la actele normative obligă realizarea evaluării ex-post, motivarea riguroasă a propunerilor de reglementare. Evaluările multiple independente arată că legislația actuală nu necesită modificări importante, dar unele modificări de precizare.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile proiectului de lege sunt rezultatul activității unui grup de lucru (format inclusiv din reprezentanții org. necomerc., ai societății civile) care a elaborat propunerile de modificare a cadrului legal în baza expertizei și rapoartelor de evaluare alternativă a Legii nr. 837/1996. A se vedea inclusiv: https://crim.org/wp-content/uploads/2016/03/CRJM_03.2016-DPP-ONG.pdf Nota informativă conține în detaliu principalele modificări precum și argumentarea necesității acestora.</p>
5.	<p>Deputat Vasile BOLEA Consiliul Național de Participare În sensul mai larg, CNP în câteva rânduri a enunțat o serie de acțiuni pentru consolidarea organizațiilor necomerciale și a prestațiilor acestora în interesul cetățenilor, anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Concretizarea prevederilor exhaustive, eficiente și accesibile pentru asigurarea eligibilității organizațiilor necomerciale de utilitate publică și acreditate corespunzător în procedurile de achiziții publice pentru implementarea serviciilor sociale, educaționale, de sănătate, de tineret din sursele CNAM, CNAS, etc., inclusiv la contractele- 	<p>Nu se acceptă. Lipsește argumentarea necesității introducerii acestor modificări, precum și propuneri concrete de modificare a proiectului de lege.</p>

		<p>cadru;</p> <p>b) Concretizarea prevederilor exhaustive, eficiente și accesibile a eligibilității organizațiilor necomerciale de utilitate publică și acreditate pentru implementarea serviciilor din bugetele APL de nivelul 2 și nivelul 1;</p> <p>c) Adoptarea modificărilor pentru asigurarea dreptului de a desfășura activități de antreprenariat social la nivel comunitar cu scutirea de toate impozitele dacă: (i) asigură plata angajaților la nivelul salariului nivelului minim de existență și (ii) întregul circuit economic este format din factorii de producție din jurisdicția APL de nivelul 1 (factorii de producție și comercializare).</p>	
6.		<p>Dinu PLÎNGĂU</p> <p>Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală</p> <p>Proiectul de lege este ambiguu și induce interpretări din punct de vedere al structurii, deoarece în mai multe articole nu este clar când se vorbește despre Asociație Obștească, iar când despre Fundație sau Instituție Privată. Astfel, proiectul de lege poate fi calificat ca confuz și neprietenos pentru utilizator. De asemenea, este important de menționat că în legislația similară a țărilor EU, cadrul normativ pentru Asociațiile Obștești și Fundații este reglementat de legi separate ce elimină problema menționată mai sus.</p> <p>Respectiv, propunem ca în proiectul de lege să fie formulate articole separate ce reglementează activitatea Asociațiilor Obștești, Fundațiilor și Instituțiilor Private (o soluție similară în acest sens putem vedea în legislația Română). De asemenea, este necesară reflectarea asupra unor definiții incluse în proiectul de lege și îmbunătățirea acestora.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul stabilește principiile de constituire, înregistrare și încetare a organizațiilor necomerciale, de desfășurare a activității, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică.</p>
7.	<p>Articolul 1. Obiectul de reglementare</p> <p>(1) Prezenta lege stabilește principiile de constituire, înregistrare și încetare a organizațiilor necomerciale, de desfășurare a activității, precum și procedura de obținere a</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO</p> <p>AO „IADLFO”</p> <p>La art.1 alin.(3) și art.2 alin.(1) din proiect este de menționat că acesta utilizează în mod confuz termenul de „asociație obștească”, astfel încât contravine modului de utilizare a acestui termen în Codul civil al Republicii Moldova, stabilește la art.296 alin.(2) că asociația este o varietate a organizațiilor necomerciale, iar la art.297 alin.(2) prevede că asociația obștească ca una dintre formele</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin.(3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) În sensul prezentei legi, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. În sensul prezentei legi, organizații necomerciale sînt: asociația obștească, fundația și instituția privată.”</p>

	<p>statutului de utilitate publică.</p> <p>(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sînt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat, al căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale.</p> <p>(3) În sensul prezentei legi, prin organizație necomercială se înțelege asociația obștească, fundația și instituția privată.</p> <p>(4) Prevederile Legii nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică organizațiilor necomerciale în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.</p>	<p>asociației.</p> <p>Conform art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, la elaborarea actului normativ, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Or, utilizarea terminologiei neuniforme este de natură să determine confuzie între diverse prevederi legislative și, în consecință, o interpretare și aplicare eronată și improprie a acestor norme.</p>	
<p>8.</p>	<p>Articolul 2. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată</p> <p>(1) Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol, de cel puțin două persoane fizice și/sau juridice, în vederea realizării scopurilor</p>	<p>Deputat Ion BALAN</p> <p>La art. 2 alin. (1) după sintagma „pentru care a fost constituită” se completează cu textul: „În sensul prezentei legi, se asimilează organizațiilor necomerciale, organizațiile cu personalitate juridică, create în bază de parteneriat public privat dintre, autoritățile administrației publice locale, societatea civilă și sectorul privat în scopul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală”.</p> <p>Amendamentele propuse vin să completeze prevederile proiectului cu unele reglementări, pe care autorul le-a omis, iar</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul nu limitează posibilitatea constituirii Grupurilor de inițiativă locală. În același timp, constituirea persoanelor juridice de către autorități/instituții publice nu este obiectul prezentei legi.</p> <p>Suplimentar, Regulamentul UE citat de către autorul propunerii stabilește inclusiv posibilitatea grupurilor de acțiune locală să</p>

<p>necomerciale pentru care a fost constituită.</p> <p>(2) Fundația este organizația necomercială, fără membri, constituită benevol de către una sau mai multe persoane fizice și/sau juridice, dotată cu patrimoniu distinct și separat de cel al fondatorilor, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.</p> <p>(3) Instituția privată este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol de către un singur fondator, persoană fizică sau juridică, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.</p>	<p>neadoptarea unor asemenea norme va conduce la nerespectarea din partea Republicii Moldova a unor angajamente internaționale și va avea impact negativ asupra dezvoltării regionale.</p> <p>Astfel, această propunere vine în contextul angajamentelor asumate de către Republica Moldova prin semnarea Acordului de finanțare cu Comisia Europeană privind implementarea Programului ENPARD Moldova - suport pentru agricultură și dezvoltare rurală din 26 martie 2015, ratificat prin Legea nr. 177 din 22 octombrie 2015. Reieșind din obiectivele urmărite de acest Acord de stimulare a comunităților locale în dezvoltarea rurală, prin instituirea Grupurilor de Inițiativă Locală, va conduce la implementarea Politicii Agricole comune (componenta LEADER).</p> <p>Potrivit legislației țărilor UE asociațiile necomerciale denumite GAL-uri (Grupuri de Acțiune Locală) prezintă în sine parteneriate publice-privat între autoritățile publice locale, societatea civilă locală și sectorul privat, fără scop de profit.</p> <p>Reglementarea acestor entități se regăsește în Regulamentul 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri.</p> <p>Avantajele Grupurilor de Acțiune Locală reprezintă o soluție concretă în transformarea în realitate a potențialului pe care comunitățile locale îl pot valorifica pentru a se putea înscrie în această nouă abordare europeană a dezvoltării comunității rurale, o abordare prin care, se încurajează întoarcerea și stabilirea tinerilor în teritoriu și dezvoltarea economică, socială și culturală a acestuia.</p> <p>Astfel, acceptarea amendamentelor propuse va contribui la stimularea parteneriatelor publice-privat, transferul de cunoștințe și implementarea inițiativelor inovative, dar mai ales, pe implicarea reală a cetățenilor în deciziile strategice pentru viitorul zonei lor, pe termen lung etc.</p>	<p>activeze fără necesitatea unei structuri comune legal constituite, astfel încât partener principal pentru aspectele administrative și financiare pot fi entități necomerciale care fac parte din grup, dar care nu este neapărat autoritatea locală. (A se vedea: Articolul 34 alin. (2) al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al consiliului din 17 decembrie 2013.</p> <p>Mai mult, Regulamentul enunțat specifică, printre altele, despre obligația de a garanta că cel puțin 50% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice, implicit, modificarea propusă ar pune în pericol satisfacerea acestei condiții.</p> <p>Grupurile de Acțiune Locală sunt reglementate prin Legea nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural și prin Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală.</p> <p>Conform art. 2 din Legea nr.179/2008 parteneriatul public-privat este un contract de lungă durată, încheiat între partenerul public și partenerul privat pentru desfășurarea activităților de interes public, fondat pe capacitățile fiecărui partener de a repartiza corespunzător resursele, riscurile și beneficiile.</p>
--	--	--

9.	<p>Deputat Dinu PLÎNGĂU Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală Proiectul de lege propune crearea organizațiilor necomerciale de către 1-2 persoane. Nu este clar raționamentul introducerii acestei posibilități. În prezent Asociațiile Obștești se constituie de cel puțin 3 persoane. Asemenea prevederi sunt și în legislația țărilor UE, de exemplu România, iar în Polonia, această cifră se ridică la 7 persoane. Prin urmare, consideram că în cazul Asociațiilor obștești este necesar să fie păstrat numărul a cel puțin 3 fondatori.</p> <p>APL-urile din Republica Moldova se confruntă de mult timp cu imposibilitatea asocierii și crearea parteneriatelor definite prin statut juridic nonprofit pentru desfășurarea activităților comune. Cu toate că, aceasta ar deschide noi oportunități pentru implementarea proiectelor în beneficiul comunităților rurale în așa domenii ca: dezvoltarea turismului, ocrotirea mediului, dezvoltarea economiei locale, etc. Totuși, versiunea actuală a proiectului de lege nu oferă posibilitatea de asociere în organizații necomerciale a Administrațiilor Publice Locale.</p> <p>Respectiv, recomandăm introducerea reglementărilor normative de asociere pentru APL-uri în scopul dezvoltării socio-economice a localităților rurale, în acest proiect de lege.</p>	<p>Nu se acceptă. Alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol de fondatori în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.</p> <p>Nu se acceptă A se vedea comentariile la obiecția nr.8.</p>
10.		
11.	<p>Deputat Serghei SÎRBU Direcția Generală Juridică Din conținutul proiectului constatăm diferența dintre definițiile atribuite „organizațiilor necomerciale” la art. 181, 182, 185 din Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 și cele expuse în art. 2 din prezentul proiect de lege supus avizării. Spre exemplu, la art.181 este stabilit că, persoanele juridice care doresc să constituie o asociație trebuie să fie „asociate”, iar la art. 2 din proiect aceasta condiție lipsește.</p> <p>În aceste condiții, se impune a fi remarcată norma de la art.19 lit. e) din Legea nr.780/2001 unde este stabilit că, „terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte</p>	<p>Se acceptă. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată sunt corelate cu prevederile art.297 alin.(1), 298 alin.(1), 299 alin.(1) din Codul civil în redacția Legii nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative. Art.(2) va avea următorul cuprins: „Articolul 2. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată (1) Asociație obștească este organizația necomercială constituită benevol de</p>

		legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia”.	<p>fondatori, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.</p> <p>(2) Fundație este organizația necomercială, fără membri, constituită de una sau mai multe persoane, dotată cu patrimoniu distinct și separat de cel al fondatorilor, destinat atingerii scopurilor necomerciale prevăzute în actul de constituire.</p> <p>(3) Instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta.”</p> <p>Definiția prevăzută în proiect cu referire la asociația obștească include elementul de asociere, deoarece pentru a constitui o asociație este nevoie de cel puțin 2 persoane. Spre deosebire de asociația obștească, fundația și instituția privată pot fi create și fără asociere, adică de o singură persoană.</p>
12.	<p>Articolul 3. Principiile de constituire și de funcționare</p> <p>(1) Organizațiile necomerciale se constituie benevol. Nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești sau să fie sancționat pentru că a fondat, este sau nu membru al unei organizații necomerciale. Persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.</p> <p>(2) Organizațiile necomerciale</p>	<p>Deputat Serghei SÎRBU</p> <p>Direcția Generală Juridică</p> <p>La art. 3 alin. (1) din proiect este prevăzut că, „persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația”. Potrivit art. 63 alin. (1) din Codul Civil, persoanele juridice de drept privat, inclusiv organizațiile necomerciale, se consideră constituite din momentul înregistrării. Ca subiect al raporturilor juridice, organizația necomercială ia naștere în momentul înscrierii datelor stabilite de lege în Registrul de Stat. În același moment, persoana juridică dobândește capacitate juridică și, implicit, calitatea de subiect de drept. În aceste condiții nu este clar care va fi statutul, drepturile și/sau obligațiile organizațiilor necomerciale neînregistrate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Atât proiectul de lege precum și Legea actuală cu privire la asociațiile obștești (art. 17 alin. (2)) prevăd posibilitatea existenței asociațiilor neînregistrate.</p> <p>Ambel prevederi întrevăd principiul potrivit căruia libertatea de asociere poate fi exercitată fără necesitatea înregistrării unei organizații în acest sens. (A se vedea: pct. 48-49 CDL-AD(2014)046. <u>Linile directoare privind libertatea de asociere OSCE/ODIHR/Comisia de la Veneția:</u> „Organizația neînregistrată este opozabilă doar membrilor și nu are personalitate juridică distinctă”.</p>

13.	sunt libere să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile lor. (3) Organizațiile necomerciale sunt libere să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea atingerii scopurilor statutare.	<p align="center">Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>În tot cuprinsul articolului 3 sintagma „organizațiile necomerciale” se expune la singular - „organizația necomercială”.</p> <p>Argumentare. Modificare redacțională (formulările ajustate la singular).</p>	<p>Se acceptă. Articolul 3 va avea următorul cuprins: »Articolul 3. Principiile de constituire și de funcționare</p> <p>(1) Organizația necomercială se constituie benevol. Nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești sau să fie sancționat pentru că a fondat, este sau nu membru al unei organizații necomerciale. Persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.</p> <p>(2) Organizația necomercială este liberă să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile proprii, în condițiile legii.</p> <p>(3) Organizația necomercială este liberă să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea atingerii scopurilor statutare.”</p>
14.		<p align="center">Deputat Serghei SÎRBU AO „IADLFO”</p> <p>La art.3 alin.(1) din proiect este prevăzut că persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.</p> <p>Fără a nega efectul acestei prevederi asupra constituirii și funcționării structurilor mediului nonguvernamental în R. Moldova, sunt de notat unele contradicții cu norme statornicite în legislație. Astfel, art.176 alin.(1) C. civ. al RM stabilește că, capacitatea de folosință a persoanei juridice se dobândește la data înregistrării de stat și încetează la data radierii ei din registrul de publicitate prevăzut de lege.</p> <p>Prin urmare, o organizație necomercială constituită conform prevederilor citate din art.3 alin.(1) din proiect, prin asocierea</p>	<p>Nu se accepta. A se vedea comentariile la obiecția nr.12.</p>

15.		<p>persoanelor fără înregistrarea de către acestea a organizației sale, nu va dobândi capacitatea de a avea drepturi și obligații civile (capacitatea de folosință), pentru aceasta nefiind prevăzută altă modalitate decât cea a înregistrării de stat. Or, este de neconceput desfășurarea normală a activității unei structuri în lipsa capacității de a avea drepturi și obligații civile.</p> <p>Art.3 alin.(2) din proiect este oportun de a completa în final cu sintagma „în condițiile legii”, dat fiind faptul că libertatea organizației necomerciale de a-și stabili structura internă, scopurile și activitățile nu poate să nu fie oricum restricționată de anumite prevederi legale.</p>	<p>Se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția nr.13.</p>
16.		<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală</p> <p>În Articolul 3 principiile de constituire și funcționare a organizațiilor necomerciale nu sunt complete. Lipsește reflectarea faptului că majoritatea organizațiilor necomerciale își bazează activitatea sa pe implicarea benevolă și voluntară a membrilor săi pentru atingerea scopurilor statutare. Acesta este unul din principiile fundamentale al sectorului asociativ, iar redacția actuală alterează acest concept.</p> <p>În acest sens, recomandăm reformularea și suplinirea principiilor de constituire și funcționare a organizațiilor necomerciale.</p>	<p>Nu se acceptă. Principiile enunțate în propunere se conțin în art.3 alin.(1) din proiect.</p>
17.	<p>Articolul 4. Atributele organizației necomerciale</p> <p>(1) Organizația necomercială își desfășoară activitatea sub o denumire. Denumirea conține:</p> <p>a) forma de organizare, după caz: „Asociația Obștească”, „Fundația”, „Instituția Privată” b) denumirea propriu-zisă.</p> <p>(2) Denumirea organizației necomerciale cuprinde și alte date care nu contravin</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Direcția Generală Juridică</p> <p>Organizația necomercială, după dobândirea calității de persoană juridică, se identifică ca subiect de drept prin anumite atribute de identificare, și anume: denumire, sediu, simbolică, număr de înregistrare.</p> <p>Remarcăm că, la art. 4 din proiect din șapte alineate cinci sunt dedicate unui singur atribut al organizațiilor necomerciale – „denumirea”.</p> <p>La alin. (5) din art. 4 din proiect autorii stabilesc că, „<i>pentru folosirea în denumirea organizației necomerciale a cuvintelor „Moldova”, „Republica Moldova”, a denumirilor unităților</i></p>	<p>Nu se acceptă. Codul civil al Republicii Moldova (art.182) nu include interdicția cu privire la folosirea în denumirea persoanei juridice a cuvintelor „Moldova/RepublicaMoldova/ sau a denumirilor unităților administrativ teritoriale”. Proiectul de lege stabilește la art. 1 alin. (4) că prevederile Legii nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 se aplică organizațiilor necomerciale în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi, astfel fiind stabilite excepții de la aplicarea Legii</p>

<p>legislației.</p> <p>(3) Denumirea organizației necomerciale trebuie să permită deosebirea de alte entități.</p> <p>(4) Denumirea deplină se scrie în grafie latină cu semne diacritice. În denumire pot fi utilizate cuvinte scrise în alte grafii, însoțite de transcrierea cu caractere latine. Fondatorul este obligat să prezinte organului înregistrării de stat semnificația cuvintelor scrise în alte grafii sau limbi folosite în denumirea concretă.</p> <p>(5) Organizația necomercială are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane fizice numai cu consimțământul acesteia sau, după caz, al succesoriilor acesteia. Pentru folosirea în denumirea organizației necomerciale a cuvintelor „Moldova”, „Republica Moldova”, a denumirilor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a celor cu statut special, precum și a denumirilor istorice ale acestora, nu este necesară nicio permisiune și nu se percepe nicio plată.</p> <p>(6) Organizația necomercială poate avea simbolică proprie care nu coincide cu simbolică de</p>	<p><i>administrativ-teritoriale, inclusiv a celor cu statut special, precum și a denumirilor istorice ale acestora, nu este necesară nicio permisiune și nu se percepe nicio plată”.</i> În aceste condiții remarcăm că, Secțiunea a 5-a „Organizațiile necomerciale” din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 face parte din Capitolul II al Codului intitulat „Persoana juridică”. În legislația în vigoare procedura înregistrării de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ținerii registrelor de stat ale persoanelor juridice sunt reglementate prin Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. La art. 9 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 sunt enumerate un șir de restricții ce vizează înregistrarea unei denumiri: „c) <u>conține numele unei persoane fizice notorii sau alte nume proprii ce nu coincid cu numele participanților la constituirea persoanei juridice, dacă nu există în acest sens acordul scris al persoanei respective sau, după caz, al moștenitorilor ei; d) conține denumirea oficială sau istorică a statului ori a unității administrativ-teritoriale, dacă nu există acordul scris al Guvernului sau, după caz, al autorității publice locale.</u>”.</p> <p>Din cele citate mai sus observăm că normele propuse prin prezentul proiect de lege ce vizează denumirea organizației necomerciale vin în contradicție cu cadrulul legal existent la acest capitol. Opinăm că, excepția propusă prin norma art. 1 alin. (4) din proiect plasează organizațiile necomerciale într-o poziție inechitabilă față de alte persoane juridice care trebuie să se conformeze restricțiilor menționate mai sus la înregistrarea denumirii acestora.</p> <p>Astfel, întru evitarea unor eventuale neconcordanțe se impune necesitatea revizuirii conținutului art. 4 din proiect în acest sens.</p> <p>Simbolică este semnul prin care o organizație necomercială este identificată de alte persoane juridice. La fel ca și denumirea, simbolică trebuie să fie unică și să se deosebească de simbolică altor persoane juridice. În Republica Moldova cadrul juridic privind simbolurile publice îl constituie Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 86/2011 cu privire la simbolurile publice, alte acte normative. În aceste condiții, atragem atenția la norma art. 4 alin. (6) din proiect din conținutul căreia nu este clar care va fi cadrul legal ce</p>	<p>nr. 220/2007. Stabilirea în aceste condiții a unei abordări distincte față de alte persoane juridice nu este una inechitabilă, or excepția este justificată prin faptul că în cazul organizațiilor necomerciale, întreaga activitate este direcționată pentru satisfacerea scopurilor non-profit.</p> <p>În plus, această situație este deja reglementată prin actele normative în vigoare. Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești prevede la art. 17 alin. (8) că „Pentru folosirea în denumirea asociației obștești a denumirii statului „Moldova”, „Republica Moldova”, precum și a denumirilor de localități, taxa nu se percepe”.</p> <p>Proiectul prevede că organizațiile necomerciale pot avea simbolică proprie. În același timp, proiectul exclude prevederile curente ale legii cu privire la asociațiile obștești prin care organul înregistrării de stat urma să înregistreze simbolică unei asociației, fără a deține posibilități de verificare a unicității acestora. Astfel, proiectul prescrie doar dreptul organizațiilor de a dispune de simbolică proprie, în timp ce obligațiile ce rezultă din folosirea simbolurilor sunt reglementate prin legi speciale.</p> <p>Proiectul prevede în acest sens că, în cazul în care organizațiile necomerciale dețin simbolică proprie, aceasta urmează a fi înregistrată separat, însă aceasta nu poate constitui impediment pentru refuzul înregistrării organizației necomerciale.</p>
---	--	--

	<p>stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități, inclusiv a celor care sunt interzise în Republica Moldova.</p> <p>(7) Organizația neocomercială dispune de sediu. Sediul organizației neocomerciale este considerat sediul înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice. Organizația neocomercială poate avea și alte adrese pentru corespondență.</p>	<p>va reglementa modul de creare/formare, drepturile/obligățiile a organizațiilor neocomerciale ce vizează utilizarea/expunerea simbolurilor organizațiilor neocomerciale.</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC AO „IADLFO”</p> <p>La art.4 alin.(1) lit.a), precum și în tot textul proiectului considerăm oportun de a substitui sintagma „forma de organizare” prin sintagma „forma juridică de organizare”, întru respectarea exigențelor enunțate la art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, citate supra, privind caracterul constant și uniform al terminologiei utilizate.</p>	<p>Art.4 alin.(2) din proiect considerăm oportun de a completa cu cuvântul „poate” după sintagma „Denumirea organizației neocomerciale”, deoarece utilizarea în denumirea organizației a altor date, neinterzise de legislație, este o facultate a fondatorilor, nu o obligație a acestora.</p> <p>La fel, din considerente analogice, este util de a completa alin.(4) al aceluiași articol după sintagma „grafie latină” cu cuvintele „și, după caz”, dat fiind faptul că denumirea organizației neocomerciale poate să nu conțină cuvinte a căror scriere impune utilizarea semnelor diacritice.</p>	<p>Se acceptă. Art.182 alin.(2), CCRM prevede ca denumirea persoanei juridice trebuie să includă, în limba de stat, forma juridică de organizare. Alin.(1) lit.a) va avea următorul cuprins: „a) forma juridică de organizare, după caz: „Asociația Obștească”, „Fundafia”, „Instituția Privată”.</p> <p>Se acceptă. Alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) Denumirea organizației neocomerciale poate cuprinde și alte date care nu contravin legislației.”</p> <p>Se acceptă. Alin.(4) va avea următorul cuprins: „(4) Denumirea deplină se scrie în grafie latină și, după caz, cu semne diacritice. În denumire pot fi utilizate cuvinte scrise în alte grafii, însoțite de transcrierea cu caractere latine. Fondatorul este obligat să prezinte organului înregistrării de stat semnificația cuvintelor scrise în alte grafii sau limbi folosite în denumirea concretă.</p> <p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția nr.17.</p>
18.					
19.					
20.					
21.					

		<p>precum și a denumirilor istorice ale acestora, fără vreo permisiune, ceea ce contravine unor reglementări stabilite în Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali la art.9 alin.(11) și alin.(11¹), care prevăd interdicția înregistrării denumirii persoanei juridice care conține denumirea oficială sau istorică a unității administrativ-teritoriale, dacă nu există decizia consiliului local al unității administrativ-teritoriale respective cu privire la acordul privind folosirea acesteia, precum și permite înregistrarea unei denumiri a persoanei juridice care conține denumirea oficială sau istorică a statului ori abrevieri sau derivate ale denumirii oficiale sau istorice a statului doar dacă solicitantul înregistrării deține permisiunea corespunzătoare, acordată în modul și în condițiile stabilite de către Guvern.</p> <p>Legea nr.100/2017 stabilește anumite principii ale activității de legiferare, stipulând la art.3 alin.(4) lit.a) că, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.</p>	<p>Amendamentul nu a fost examinat.</p> <p>Se propune acceptarea amendamentului. Prevederea legală din proiect nu corespunde calității legii, și anume principiului clarității, accesibilității și previzibilității legii. Astfel, o nouă redacție a art. 4 alin. (6) vine pentru a exclude ambiguitatea normei.</p>
21 ¹ .		<p>Depuți Monica BABUC, Igor VREMEA, Nicolae Ciubuc</p> <p>Articolul 4 alineatul (6), va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Organizația necomercială poate avea simbolică proprie care nu coincide cu simbolică de stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități. Simbolică organizației necomerciale nu poate coincide cu simbolurile interzise în Republica Moldova și/sau cu simbolică entităților care sunt interzise în Republica Moldova.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 5 include principiile consacrate care reglementează relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale (A se vedea: <u>Linile directoare privind libertatea de asociere OSCE/ODIHR/Comisia de la Veneția (CDL-AD(2014)046)</u>, în special</p>
22.	<p>Articolul 5. Relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale</p> <p>(1) Statul respectă, protejează și asigură libertatea de asociere.</p> <p>(2) Autoritățile publice tratează în mod egal și nu discriminatează</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC</p> <p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Din conținutul art. 5 din proiect nu este clar care va fi mecanismul instituțional/administrativ, precum și cadrul normativ ce v-a asigura implementarea prevederilor alin. (4)-(6) din prezentul articol. Remarcăm caracterul ambiguu al alineatelor menționate mai sus, care permite excepții potențial coruptibile și admite interpretări</p>	

23.	<p>organizațiile necomerciale.</p> <p>(3) Statul asigură dreptul contribuabililor de a direcționa desemnări procentuale în folosul organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică.</p> <p>(4) Statul poate acorda organizațiilor necomerciale, în condițiile stabilite de lege, sprijin financiar și material, prin finanțarea cu destinație specială, la cererea acestora, a unor programe sociale, științifice și culturale, prin încheierea unor contracte pentru executare de lucrări și prestare de servicii, precum și prin plasarea, pe bază de concurs, a unor comenzi sociale de realizare a diferitor programe de stat unui număr nelimitat de organizații necomerciale, inclusiv prin oferirea în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică.</p> <p>(5) Statul poate institui reguli pentru organizațiile necomerciale în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului doar în măsura în care aceste reguli sunt conforme standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului.</p> <p>(6) Statul poate interveni în</p>	<p>abuzive.</p> <p>Considerăm că prevederile art. 5 din proiect necesită a fi revizuite întru completarea acestora cu norme/reguli ce ar elucida/preciza modul de realizare a obiectivelor propuse prin conținutul alin. (4)-(6).</p> <p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>Propunem detalierea prevederilor care reglementează susținerea financiară și materială de către stat a activității organizațiilor necomerciale. Anumite elemente din mecanismul descris sunt prezente în legea actuală cu privire la asociațiile obștești și preluate în versiunea curentă a proiectului de lege. Acestea sunt detaliate prin proiect pentru a înlătura dificultățile practice întâlnite la moment.</p> <p>La art. 5:</p> <p>- alin. (4) se reformulează și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Statul acordă organizațiilor necomerciale sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a acestora și implementarea proiectelor conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în Legea bugetului de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.”</p> <p>- se introduc alineate (5)-(9) având</p>
-----	--	--

pagina 17: Principiul nr. 2 (The state's duty to respect, protect and facilitate the exercise of the right to freedom of association; Principiul nr. 5 (Equal treatment and non-discrimination); Principiul nr. 7 (Freedom to seek, receive and use resources).

Prevederile alin. (4) sintetizează prevederile din legislația actuală cu privire la susținerea materială și financiară a ONG-urilor de către stat.

În ceea ce privește regulile cu privire la spălarea banilor, acestea nu pot fi stabilite în proiectul în cauză, însă norma din actualul alin. (5) este necesară pentru a stabili măsura în care ONG-urile trebuie să respecte regulile cu privire la spălarea banilor.

Actualul alin. (6) este necesar. De fapt, el încorporează art. 11 alin. (2) CEDO.

A se vedea comentariile la obiecția cu nr.21.

Se acceptă.

La art. 5:

- alin. (4) se reformulează și va avea următorul cuprins:

„(4) Statul acordă organizațiilor necomerciale sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a acestora și implementarea proiectelor conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în Legea bugetului de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.”

- se introduc alineate (5)-(9) având

<p>activitatea organizațiilor necomerciale doar dacă aceasta constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru a asigura securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, a drepturilor și libertăților altora.</p>	<p>ficare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în Legea bugetului de stat și în bugetele autorităților publice locale.”</p> <p>- se introduc alineate (5)-(9) având următorul cuprins:</p> <p>„(5) Guvernul stabilește mecanismul-cadru de oferire a sprijinului financiar și material. La oferirea sprijinului financiar, autoritățile publice se vor conduce de principiile dialogului, transparenței, simplității și clarității procedurilor, tratamentului egal, recunoașterii particularităților diferitor categorii de organizații, eficienței utilizării fondurilor publice și a finanțării multianuale.</p> <p>(6) Sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin: finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii, sau finanțarea cu destinație specială, inclusiv comanda socială. Sprijinul material acordat de stat se realizează în principal prin oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică.</p> <p>(7) Sprijinul financiar se oferă în urma unui concurs public. Anunțul privind sprijinul financiar, condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin două luni înainte de data limită pentru depunerea dosarelor.</p> <p>(8) Autoritatea publică întocmește lista și planifică volumul de lucru și servicii care urmează a fi efectuate/prestate prin comandă socială. Comanda socială se face conform legislației cu privire la achiziții publice, iar la concurs participă doar organizațiile necomerciale. În cazul comenzii sociale nu se solicită garanții pentru asigurarea executării contractului.</p> <p>(9) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizațiile necomerciale, activități de interes public în orice domeniu de dezvoltare.”</p> <p>- alineatele (5) și (6) din proiect devin (10) și (11) respectiv.</p>	<p>următorul cuprins:</p> <p>„(5) Guvernul stabilește mecanismul-cadru de oferire a sprijinului financiar și material. La oferirea sprijinului financiar, autoritățile publice se vor conduce de principiile dialogului, transparenței, simplității și clarității procedurilor, tratamentului egal, recunoașterii particularităților diferitor categorii de organizații, eficienței utilizării fondurilor publice și a finanțării multianuale.</p> <p>(6) Sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin: finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii, sau finanțarea cu destinație specială, inclusiv comanda socială. Sprijinul material acordat de stat se realizează în principal prin oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică.</p> <p>(7) Sprijinul financiar se oferă în urma unui concurs public. Anunțul privind sprijinul financiar, condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin două luni înainte de data limită pentru depunerea dosarelor.</p> <p>(8) Autoritatea publică întocmește lista și planifică volumul de lucru și servicii care urmează a fi efectuate/prestate prin comandă socială. Comanda socială se face conform legislației cu privire la achiziții publice, iar la concurs participă doar organizațiile necomerciale. În cazul comenzii sociale nu se solicită garanții pentru asigurarea executării contractului.</p> <p>(9) Autoritatea publică poate desfășura,</p>
---	---	--

24.		<p>Deputat Ion BALAN: La art. 5 alin. (4) după cuvîntul „Statul” se completează cu textul: „, autoritățile administrației publice locale”, iar după sintagma „la cererea acestora, ” se completează cu sintagma „a strategiilor de dezvoltare locală”.</p>	<p>în comun cu organizațiile necomerciale, activități de interes public în orice domeniu de dezvoltare.” - alineatele (5) și (6) din proiect devin (10) și (11) respectiv.</p> <p>Se acceptă parțial. Art. 5 alin. (4) a fost expus în o altă redacție, care să menționeze explicit posibilitatea finanțării din bugetele locale.</p> <p>„(4) Statul acordă organizațiilor necomerciale sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a acestora și implementarea proiectelor conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în Legea bugetului de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.”</p> <p>A se vedea comentariile la obiecția nr.23.</p>
24 ¹ .		<p>Deputat Vasile BOLEA Articolul 5 alin.(5), va avea următorul cuprins: „(5) Statul poate institui reguli pentru organizații necomerciale în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Activitatea organizațiilor necomerciale care încearcă să determine puterea legislativă sau executivă să adopte o poziție sau să ia o decizie care să servească interesele acestor organizații necomerciale (lobby politic) este interzisă.”</p>	<p>Amendamentul nu a fost examinat. Se propune acceptarea amendamentului.</p>
25.		<p>Deputat Alla DOLINȚĂ AO „IADLFO” Art.5 alin.(6) din proiect îndreptățește statul de a interveni în activitatea organizațiilor necomerciale dacă aceasta constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru a asigura securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii sau</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția nr.22.</p>

		<p>prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, a drepturilor și libertăților altora.</p> <p>Este de menționat că Constituția Republicii Moldova prevede la art.54 alin.(2) că, restrângerile la care poate fi supus exercițiul drepturilor și libertăților sunt determinate de anumite condiții, printre care: restrângerile respective să fie prevăzute de lege și restrângerile respective să corespundă normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional. Or, textul proiectului, enunțând condițiile unei eventuale intervenții ale statului în activitatea organizațiilor necomerciale, nu le menționează pe cele două menționate supra, așa cum prevede textul constituțional.</p> <p>Art.11 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, la fel, stipulează dreptul oricărei persoane la libertate de asociere, iar restrângerea exercitării acestui drept este condiționată de faptul ca astfel de restrângeri să fie prevăzute de lege.</p> <p>În context, se impune completarea proiectului, stipulând complet condițiile unei eventuale intervenții ale statului în activitatea organizațiilor necomerciale, inclusiv: restrângerile dreptului la asociere să fie prevăzute de lege și restrângerile respective să corespundă normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional.</p>	
26.	<p>Articolul 6. Activitatea organizației necomerciale</p> <p>(1) Organizația necomercială poate activa în beneficiul public, al membrilor săi sau al altor persoane.</p> <p>(2) În vederea realizării scopurilor sale statutare, organizația necomercială poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege. Organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenoriat social.</p>	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ Direcția Generală Juridică</p> <p>La art. 6 alin. (2) din proiect este stabilit că, „<i>organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenoriat social</i>”. Remarcăm că Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi a fost completată cu un capitol nou VI¹ intitulat „Antreprenoriatul social și întreprinderea socială” (în vigoare din 24.05.2018) care în conținutul art. 36¹ stabilește unele condiții pentru organizațiile necomerciale ce doresc sa desfășoare acest gen de activitate. Prin urmare, propunem completarea art. 6 alin. (2) din proiect cu o normă prin care se face trimitere la Legea nr. 845/1992.</p> <p>Din conținutul art. 6 alin. (6) din proiect nu este clar cine și cum va identifica încălcările admise de către organizațiile necomerciale,</p>	<p>Nu se acceptă. Acceptarea recomandării ar însemna că antreprenoriatul social poate fi realizat doar prin crearea unei întreprinderi distincte, ceea ce nu corespunde conceptului proiectului de lege. ONG-urile pot desfășura activitate economică și fără crearea unei persoane juridice distincte. Existența textului în art. 6 alin. (2) nu afectează cu nimic modificările din Legea nr. 845/1992.</p>
27.			<p>Nu se acceptă. Detalierea recomandată nu este</p>

<p>Activitatea economică poate fi exercitată fie nemijlocit de către organizația necomercială, fie prin constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ.</p> <p>Activitatea organizației necomerciale care, conform legii, este supusă licențierii va fi practică doar după obținerea licenței.</p>	<p>precum și criteriile de apreciere și/sau calificare a acestora. Totodată, nu este clar cum va fi restituită statului contravaloarea sprijinului obținut. Norma menționată nu stabilește actele normative, procedeele și autoritatea/autoritățile care urmează să asigure aplicarea corespunzătoare a acesteia.</p> <p>Prin urmare, obiectăm necesitatea revizuirii conținutului art. 6 din proiect întru expunerea conținutului acestuia într-un mod mai transparent și explicit, pentru a înlătura orice ambiguități și neînțelegeri.</p>	<p>necesară. Procedura de verificare a respectării acestor norme este cea generală. Verificările pot fi la moment efectuate de autoritățile fiscale.</p>
<p>28. (3) Organizația necomercială poate să își exprime opinia în ceea ce privește programele partidelor politice și ale organizațiilor social-politice, precum și concurenții electorali și programele acestora.</p> <p>(4) Organizația necomercială nu poate susține material sau nu poate presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice. Organizațiile necomerciale constituite de partidele politice și organizațiile social-politice pot presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice în scopul consolidării capacităților organizaționale ale acestora.</p> <p>(5) În perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate susține material sau nu poate presta gratuit servicii concurenților electorali sau nu poate face</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Consiliul Național de Participare <i>Evitarea ambiguităților privind susținerea directă politică a concurenților electorali și a partidelor politice. Modificările propuse au implicații la reglementarea activității politice în sensul îngust direct a cuvântului.</i> <i>Proiectul de lege nu face diferență dintre activități publice-politice (permise) și activități partinice-partizane-politice interzise de legea și practica internațională, anume:</i> 1) <i>Implicația directă în activități politice a organizației necomerciale prin art. 6:</i> a) (în baza art. 6 alin. (3) ONG (nu persoane din cadrul ONG) are dreptul să-și expună opinia față de concurentul electoral (nu doar asupra programei, dar susținând direct concurentul electoral) în cadrul și în afara campaniei electorale utilizând mijloacele financiare din donații individuale/sponsorizare, alte surse/granturi interne și externe care nu se contabilizează la campania electorală a concurentului respectiv. <i>Realitatea demonstrează că lipsesc careva restricții în practică ca asociațiile obștești să-și expună punctul de vedere privind programele electorale, să realizeze expertiza proiectelor de lege sau să desfășoare activități de sensibilizare în cameră sau în masă. Există o practică bine consolidată pentru desfășurarea acestor activități în ultimii 20 de ani în experiența Republicii Moldova – aceasta fiind nu doar practica în cadrul libertăților sectorului asociativ, dar și în interpretarea autorităților relevante. Prin urmare, norma propusă nu reflectă necesitatea</i></p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul vine să delimiteze clar posibilitățile de așa-zisa implicare a organizațiilor necomerciale în activitatea politică. Astfel, proiectul prevede expres că organizația necomercială nu poate susține material sau presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice. Mai mult, în perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate susține material sau presta gratuit servicii concurenților electorali sau face agitație electorală.</p> <p>Proiectul de lege vine cu o abordare mai restrictivă față de legislația în vigoare (Legea cu privire la asociațiile obștești, art. 8) care nu interzice asociațiilor obștești să facă agitație electorală. Proiectul interzice acest fapt în termeni absoluți.</p> <p>Suplimentar proiectul prevede că organizația necomercială poate doar să-și exprime opinia față de programele partidelor politice și organizațiilor social-politice, precum și față de concurenții electorali și programele acestora. (A se vedea în special Recomandările Consiliului Europei privind</p>

<p>agitație electorală.</p> <p>(6) Organizația necomercială care încalcă prevederile alin. (4) sau (5) pierde sprijinul financiar și alte preferințe oferite de stat, precum și dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală. Organizația necomercială restituie statului contravaloarea sprijinului obținut de la stat sau sursele primite de la stat și folosite cu încălcarea prevederilor alin. (4) sau (5).</p>	<p><i>existentă.</i></p> <p>b) (în baza art. 6 alin. (4), prima propoziție) ONG (nu persoane din cadrul ONG) are dreptul să presteze servicii (nu se specifică tipul serviciului – Anexa 1) <i>contra plată/contract</i> (nu se specifică originea contractantului și sursa internă/externă) partidelor politice în afara campaniei electorale (2 luni până la campanie). <i>Aceasta implică declararea de către partidele politice a acestor servicii în raportul periodic, iar organizația necomercială să delimiteze clar mijloacele financiare în modul corespunzător. Lipsește claritatea privind ce ar însemna serviciile, noțiunea ambiguă – a se vedea Anexa 1.</i></p> <p>c) (în baza art. 6 alin. (4), a două propoziție) partidele politice din Republica Moldova au dreptul să înființeze ONG care le pot presta serviciile de consolidare a capacităților organizaționale (care sunt acestea – Anexa 1) gratuit (reiese din orice mijloace, din donații, sponsorizare, surse interne/externe) sau în bază de contract (nu se specifică originea contractului, sursa - extern/intern) în cadrul campaniei și în afara acesteia. <i>Aceasta ar deschide posibilitatea finanțării activității partidelor politice din Republica Moldova prin intermediul organizațiilor necomerciale fondate de acestea partide și prin urmare contabilizarea defectuoasă a finanțelor în perioada campaniei electorale și în afara acesteia.</i></p> <p>d) (în baza art. 6 alin. (5) ONG (nu persoane din cadrul ONG) are dreptul să presteze servicii (care sunt serviciile – Anexa 1) contra plată (nu se specifică originea contractului, sursa – extern/intern) concurenților electorali în cadrul campaniei electorale. <i>Aceasta implică declararea de către partidele politice a acestor servicii în raportul periodic, iar organizația necomercială să delimiteze clar mijloacele financiare în modul corespunzător. Lipsește claritatea privind ce ar însemna serviciile, noțiunea ambiguă. A vedea Anexa 1.</i></p> <p>e) (în baza art. 6 alin. (6) ONG (nu persoane din cadrul ONG) este pasibilă doar sancțiunii de restituire a banilor primite de la stat (sprijin financiar și alte preferințe de la stat) dacă susține material sau prestează serviciile (care sunt serviciile – Anexa 1) gratuit concurenților electorali (în cadrul campaniei), partidelor politice (în afara campaniei) – cazul foarte puțin realist – și nu este pasibilă de careva sancțiuni dacă folosește donații, sursele din interior/exterior</p>	<p>statutul juridic al organizațiilor neguvernamentale în Europa). Posibilitatea ONG-urilor de a-și exprima opinia este și trebuie să fie diferită de militarea pentru un partid politic specific. Exprimarea opiniei ONG-urilor este importantă atunci când, de exemplu, platforma partidului/candidatului propune: Obiective care afectează misiunea organizației necomerciale (de ex. candidatul propune construcții într-o rezervație naturală sau limitarea drepturilor anumitor grupuri protejate de către organizațiile necomerciale. Cu toate acestea, alin. (5) interzice agitația electorală, așa cum aceasta este definită de Codul Electoral.</p> <p>Riscurile enunțate cu privire la posibilitatea finanțării activității partidelor politice din Moldova prin intermediul organizațiilor necomerciale nu sunt reale. În această parte, sunt aplicabile prevederile Codului electoral și Codului fiscal, care limitează orice posibilitate a organizației necomerciale să utilizeze resursele pentru acest scop.</p> <p>În ceea ce privește interzicerea posibilității pentru ONG-uri de a presta servicii contra plată partidelor politice (ex. instruire în monitorizarea alegerilor de o ONG specializată în monitorizarea alegerilor), această propunere a Consiliului nu se bazează pe standarde internaționale. O interdicție de acest gen inclusă în lege ar reprezenta o măsură excesivă și nu poate fi justificată convingător. Implicarea în astfel de relații ține mai degrabă de decizia pe care o ia ONG-ul decât de o interdicție legală.</p>
---	---	--

pentru susținerea materială sau prestarea de servicii gratuite și contra plată în folosul partidelor politice, concurenților în cadrul campaniei și în afara acesteia. *Sanțiunea e efemeră pentru folosirea mijloacelor financiare necorespunzător.*

Propunerea privind art. 6, alin. (3) și alin. (4) cu excluderea alin. (5) și alin. (6):

(3) Organizațiile necomerciale și persoanele lor juridice care, în perioada alegerilor autorităților publice, desfășoară agitație pro sau contra partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor și candidaților aparte sunt private de dreptul la sprijin financiar de stat cu destinație specială, la impunere, finanțare și creditare preferențială. Mijloacele financiare primite de ele în conformitate cu programele speciale de stat, în calitate de granturi și subvenții urmează să fie restituite la bugetul de stat, în temeiul hotărârii judecătorești, în conformitate cu legislația. Organele de conducere ale asociației obștești, în numele căreia membrii asociației sau alte persoane au desfășurat agitație preelectorală fără știrea și asentimentul acestor organe, urmează să declare, fără întârziere, neparticiparea asociației pe care o conduc la aceste acțiuni, iar organul de informare în masă, prin al cărui intermediu s-a făcut agitație, este obligat să difuzeze în cel mai scurt timp dezmințirea. Persoanele care acționează în numele asociației obștești fără sancțiunea organelor de conducere poartă răspundere în conformitate cu legislația.

(4) Organizațiile necomerciale și persoanele lor juridice nu au dreptul să utilizeze mijloacele bănești și valorile materiale, primite de la persoane fizice și juridice străine, autohtone, precum și de la stat, pentru susținerea partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor și candidaților aparte în cadrul alegerilor autorităților publice. Încălcarea acestor restricții se pedepsește conform legislației în vigoare. Mijloacele bănești și valorile materiale utilizate în scopurile menționate urmează să fie expropriate, cu titlu gratuit, în venitul bugetului de stat, în temeiul hotărârii judecătorești.

Aceasta propunere este compatibilă cu Codul Fiscal, nr. 1163 din 24.04.1997,

Articolul 52. Organizațiile necomerciale

	<p>(1) La organizații necomerciale sunt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, și anume:</p> <p>a) asociația obștească – conform Legii nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești;</p> <p>(2) <u>Organizațiile necomerciale sunt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:</u></p> <p>e) <u>nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.</u></p> <p>(6) <u>În cazul în care nu sunt respectate cerințele prevăzute la alin.(2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.</u></p> <p>(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației.</p> <p>Deputat Vasile BOLEA La articolul 6:</p> <p>- alin.(4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Organizația necomercială nu poate susține material, precum și nu poate acorda servicii partidelor politice și organizațiilor social politice. Organizațiile necomerciale constituite de partidele politice și organizațiile social-politice pot presta servicii exclusive în domeniile stabilite de art.21 al prezentei legi.”</p>
<p>Amendamentul nu a fost examinat. Se propune acceptarea amendamentului cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Organizația necomercială nu poate susține material, precum și nu poate acorda servicii partidelor politice și organizațiilor social politice. Organizațiile necomerciale constituite de partidele politice și organizațiile social-politice pot presta servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice în scopul consolidării capacităților organizaționale ale acestora.”</p> <p>Amendamentul nu a fost examinat.</p>	<p>- alin.(5) va avea următorul cuprins:</p>

<p>28³.</p>	<p>„(5) În perioada campaniei electorale, organizația neocomercială nu poate presta servicii și/sau susține material sau gratuit concurenții electorali și nu poate face agitație electorală. Organizația neocomercială poate întreprinde acțiuni de promovare a alegerilor, organiza dezbateri între concurenții electorali și monitoriza campaniile electorale și alegerile în condițiile stabilite de Codul Electoral și Regulamentele Comisiei Electorale Centrale.”</p>	<p>Se propune acceptarea amendamentului deoarece corespunde cuprinsului propunerii nr. 33 (acceptate) și care se completează la final cu cuvintele „în condițiile stabilite de Codul Electoral și Regulamentele Comisiei Electorale Centrale.”</p>
<p>29.</p>	<p>Deputat Dumitru DIACOV La art.6 alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) În vederea realizării scopurilor sale statutare, organizația neocomercială poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege. Organizația neocomercială este în drept să desfășoare o activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, inclusiv de antreprenariat social. Activitatea economică ce nu rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, poate fi exercitată prin constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ. Activitatea organizației neocomerciale care, conform legii, este supusă licențierii va fi practică doar după obținerea licenței.”</p>	<p>Amendamentul nu a fost examinat. Se propune neacceptarea amendamentului.</p>
<p>30.</p>	<p>Deputați Iurie RENTÎĂ, Lilian CARP La art.6 alin.(4) prima propoziție se exclude.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>31.</p>	<p>La art.6, alin.(5) va avea următorul cuprins: „(5) Organizația neocomercială nu poate susține material, nu poate face agitație electorală și nu poate presta niciun fel de servicii care ar favoriza un anumit concurent electoral, partid politic sau organizație social-politică, cu excepția activităților de promovare a alegerilor libere și corecte”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

32.	<p>cuprins: „(7) Încălcarea repetată a prevederilor alin. (4) și (5) constituie temei pentru inițierea procedurii de lichidare forțată a organizației necomerciale.”</p> <p>Deputat Dinu PLÎNGĂU AO „Eco-TIRAS”</p> <p>Conform Art. 6 (2) al proiectului „...organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenariat social. Activitatea economică poate fi exercitată, fie, nemijlocit, de către organizația necomercială, fie prin constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ.”</p> <p>Totodată, Art. 52 al Codului Fiscal prevede, că veniturile acumulate de organizațiile necomerciale, sunt eliberate de achitarea impozitului pe venit.</p> <p>În opinia noastră, aici se crează o situație, când ONC-le pot crea concurență business-ului în activitățile ce nu sunt, nemijlocit, relateate la domeniile statutare ale ONC-le sau alte domenii ce nu sunt de beneficiu public. Spre exemplu, “Clubul iubitorilor de Bere” va crea un restaurant de bere, veniturile cărui vor fi 100% utilizate pentru promovarea berii în țară și cheltuielile administrative.</p> <p>Astfel propunem, pentru a evita concurența neloială cu businessul: limitarea domeniilor de activitate economică a ONC-le conform scopurilor statutare.</p> <p>Pentru alte genuri de activitate, ONC-le pot înființa S.R.L-uri, conform legislației în vigoare.</p>	<p>Nu se acceptă. Codul fiscal conține prevederi în art.52 alin.(2) lit.a). Conform art.52 alin.(2) din Codul fiscal</p> <p>(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:</p> <p>a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;</p> <p>a') activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire și rezultă nemijlocit din acestea.</p> <p>Art.302 CCRM reglementează activitatea economică a organizației necomerciale.</p> <p>Se acceptă parțial. Alin. (5) și alin. (6) vor avea următorul cuprins: „(5) În perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate presta servicii și/sau susține material sau gratuit concurenții electorali și nu poate face agitație electorală. Organizația</p>
33.	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>La art. 6:</p> <p>- alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) În perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate susține material sau gratuit concurenții electorali și nu poate face agitație electorală. Organizația necomercială poate întreprinde acțiuni de promovare a alegerilor, organiza dezbateri</p>	<p>Se acceptă parțial. Alin. (5) și alin. (6) vor avea următorul cuprins: „(5) În perioada campaniei electorale, organizația necomercială nu poate presta servicii și/sau susține material sau gratuit concurenții electorali și nu poate face agitație electorală. Organizația</p>

34.	<p>între concurenții electorali și monitoriza campaniile electorale și alegerile.”</p> <p>- la alin. (6) cuvântul „preferințe” se înlocuiește cu cuvântul „facilități”.</p> <p>Argumentare. Propunem detalierea prevederilor ce țin de posibilitatea desfășurării de către organizațiile necomerciale a proiectelor/programelor în domeniul electoral în perioada campaniilor electorale. În baza practicii existente, organizațiile necomerciale întreprind acțiuni de promovare a alegerilor libere și corecte, facilitează și organizează platforme pentru debaterile electorale între toți concurenții electorali precum și monitorizează corectitudinea desfășurării campaniilor electorale și a alegerilor. Condiția desfășurării unor asemenea activități/programa este faptul că de ele pot beneficia atât cetățenii cât și toți concurenții/candidații electorali. În acest caz, pentru a evita interpretări pe viitor cu privire la această practică, este necesară stabilirea expresă în proiectul de lege a posibilității organizațiilor necomerciale de a implementa asemenea programe/proiecte fără ca ele să fie calificate drept agitație electorală.</p>	<p>necomercială poate întreprinde acțiuni de promovare a alegerilor, organiza dezbateri între concurenții electorali și monitoriza campaniile electorale și alegerile.</p> <p>(6) Organizația necomercială care încalcă prevederile alin. (4) sau (5) pierde sprijinul financiar și alte facilități oferite de stat, precum și dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală. Organizația necomercială restituie statului contravaloarea sprijinului obținut de la stat sau sursele primite de la stat și folosite cu încălcarea prevederilor alin. (4) sau (5).”</p>
35.	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ AO „IADLFO”</p> <p>Art.6 alin.(3) din proiect stabilește că, organizația necomercială poate să își exprime opinia în ceea ce privește programele partidelor politice și ale organizațiilor social-politice, precum și concurenții electorali și programele acestora.</p> <p>Însă la art.1 alin.(2) proiectul prevede că, prevederile sale nu se aplică partidelor politice. Totodată, libertatea opiniei și a exprimării este garantată prin art.32 Const R.M. Deci, prevederile art.6 alin.(3) din proiect sunt inutile, or, altfel, se consideră că, în lipsa lor, organizația necomercială nu ar avut dreptul său constituțional de exprimare.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția nr.28.</p>
36.	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală</p> <p>Articolul 6 al proiectului de lege include aspecte ce denaturează</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția nr.28.</p>

		<p>conceptul și specificul de activitate a organizațiilor necomerciale. Acest articol, în 4 din 6 subpuncte atinge subiectul implicării organizațiilor în activitatea politică, inclusiv și finanțarea acestora. Deci, prin adoptarea acestui proiect de lege există riscul de deschidere a posibilității de finanțare indirectă a partidelor politice din surse externe (ceea ce este interzis de legea privind partidele politice). În condițiile prevederilor existente ale proiectului de lege există riscul politizării sectorului civic prin afiliere politică. După cum este menționat în articolul 6, alin. 4: <i>organizațiile necomerciale constituite de partide politice și organizațiile social-politice (legislația actuală nu oferă definiție a organizației social-politice) pot presta gratuit servicii partidelor politice și organizațiilor social-politice în scopul consolidării capacităților organizaționale ale acestora.</i></p> <p>Analiza comparativă cu legislația țărilor din UE în acest domeniu, ne confirmă lipsa formulărilor similare în actele normative ce reglementează activitatea organizațiilor necomerciale. Prin urmare, suntem extrem de îngrijorați de promovarea "partizanatului politic" prin acest proiect de lege ce poate duce ulterior la deteriorarea imaginii publice a organizațiilor societății civile.</p> <p>Propunem ca articolul 6 să fie modificat, iar dispozițiile normative pentru organizațiile necomerciale care susțin partidele politice sau care oferă servicii gratuite partidelor politice, să fie stipulate în Legea partidelor politice și nu în Legea privind organizațiile necomerciale.</p>	
37.	<p>Articolul 7. Drepturile și obligațiile organizației necomerciale</p> <p>(1) În vederea atingerii scopurilor statutare, organizația necomercială are toate drepturile garantate de legislația Republicii Moldova, inclusiv:</p> <p>a) să realizeze și să promoveze inițiative cu caracter civic, economic, cultural, educativ,</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA AO „IADLFO”</p> <p>Art.7 alin.(1) lit.f) din proiect prevede că, organizația necomercială are dreptul să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și, în condițiile legii, ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea atingerii scopurilor statutare.</p> <p>Este de menționat că, potrivit principiilor activității de legiferare, inclusiv, stipulărilor de la art.3 alin.(4) lit.a) din Legea nr.100/2017, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de</p>	<p>Se acceptă. Art.7 alin.(1) lit.f) va avea următorul cuprins: „f) să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și, în condițiile legii, ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea atingerii scopurilor statutare.”</p>

<p>precum și alte inițiative neinterzise de lege;</p> <p>b) să desfășoare activități științifice și de instruire;</p> <p>c) să difuzeze liber informații prin orice forme neinterzise de lege;</p> <p>d) să solicite și să primească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, inclusiv fonduri publice;</p> <p>e) să finanțeze programe în țară și în străinătate, prin acordarea de granturi, burse, ajutoare materiale și financiare;</p> <p>f) să reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea atingerii scopurilor statutare.</p> <p>(2) Organizația necomercială este obligată să respecte legislația Republicii Moldova, inclusiv:</p> <p>a) să își ajusteze statutul în cazul modificării legislației;</p> <p>b) să țină evidența membrilor săi în cazul asociațiilor obștești;</p> <p>c) să prezinte, în termen de cel mult 3 luni, organului înregistrării de stat, documentele care confirmă modificarea statutului, schimbarea adresei electronice, schimbarea sediului, a</p>	<p>același nivel cu care se află în conexiune.</p> <p>Conform art.2 alin.(1) din Codul de procedură civilă al RM, normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă acestui cod, iar art.7 alin.(2) din Cod prevede posibilitatea, în anumite cazuri, de intentare a procesului civil în numele persoanelor împuternicite de lege să apere drepturile, libertățile și interesele legitime ale unei alte persoane, ale unui număr nelimitat de persoane, interesele Republicii Moldova și ale societății.</p> <p>În context, este util de a completa lit.f) alin.(1) art.7 din proiect după cuvintele „ale membrilor săi” cu sintagma „în condițiile legii.”</p> <p>La art.7 alin.(3) din proiect, care prevede că, organizația necomercială face public raportul anual de activitate în cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care este întocmit. Totodată, același alineat stabilește că, dacă organizația necomercială nu publică raportul anual de activitate, aceasta va transmite, în termen de cel mult o lună, o copie a raportului oricărui solicitant, iar la solicitarea autorității publice competente, organizația necomercială prezintă acesteia, în termen de cel mult o lună, raportul anual de activitate.</p> <p>Considerăm că, în context, este inutil de a obliga organizația necomercială să prezinte unui solicitant copia raportului de activitate, precum și nici să prezinte acest raport la solicitarea autorității publice competente. Lipsa capacității de a-și publica raportul, așa cum este menționat în nota informativă la proiect, nu este o justificare valabilă, deoarece propriu-zis publicarea raportului nu implică costuri câtuși de puțin înalte.</p> <p>Or, în condițiile în care organizația necomercială nu își îndeplinește obligația de bază de a publica raportul anual de activitate, este inutil de a mai stabili suplimentar obligația acestei organizații de a mai prezenta acest raport la solicitare.</p>
---	---

	<p>componentei organelor de conducere și de control.</p> <p>(3) Organizația necomercială face public raportul anual de activitate în cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care este întocmit. Dacă organizația necomercială nu publică raportul anual de activitate, aceasta va transmite, în termen de cel mult o lună, o copie a raportului oricărui solicitant. La solicitarea autorității publice competente, organizația necomercială prezintă acesteia, în termen de cel mult o lună, raportul anual de activitate. Raportul anual de activitate conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și materialelor obținute și folosite, precum și alte informații relevante.</p> <p>(4) Asociația obștească nu poate fi obligată să accepte noi membri, decât în condițiile stabilite de statut. Această prevedere nu se aplică federațiilor sportive naționale.</p>		
38.	<p>Articolul 8. Proprietatea organizației necomerciale</p> <p>(1) Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri, cu excepția bunurilor</p>	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova La art. 8 alin. (1), cuvintele „bunurilor stabilite” se substituie cu cuvintele „celor interzise”. În propoziția a doua, sintagma „organizațiile necomerciale” se ajustează la singular.</p>	<p>Se acceptă. Alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri, cu excepția celor interzise de lege. Proprietatea</p>

	<p>stabilite de lege. Proprietatea organizațiilor necomerciale este folosită exclusiv în vederea realizării scopurilor statutare.</p> <p>(2) Proprietatea organizației necomerciale se formează din orice surse neinterzise de lege, inclusiv din:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cotizații de membru, stabilite prin hotărârea organului suprem de conducere; b) donații, granturi și moștenire; c) venituri din activitatea economică; d) fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale. <p>(3) Profitul organizației necomerciale nu se distribuie între membri, fondatori sau alte persoane.</p> <p>(4) Bunurile rămase în urma lichidării benevole a unei organizații necomerciale, după stingerea creanțelor, se transferă unei alte organizații necomerciale cu scopuri similare celei lichidate, menționată în statut sau stabilită de organul suprem de conducere. Bunurile organizației necomerciale lichidate forțat sînt transferate organizației necomerciale menționate în statut sau, în cazul în care statutul nu menționează organizația necomercială</p>
--	--

beneficiară, organizației necomerciale desemnate de instanța de judecată în urma unui anunț public.	<p>Articolul 9. Desemnarea procentuală și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acesteia</p> <p>(1) Are dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizația necomercială care întrunește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) desfășoară activități de utilitate publică menționate în art. 21;</p> <p>b) activează timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista beneficiarilor desemnării procentuale;</p> <p>c) în ultimii patru ani, nu a susținut și, pe perioada valorificării surselor obținute în urma desemnării procentuale, nu va susține activitatea unui partid politic sau a unui concurent electoral;</p> <p>d) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.</p> <p>(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Ministerul Justiției în modul stabilit de Guvern.</p>
39.	<p>Deputat Angel AGACHE Ministerul Justiției</p> <p>La art. 9 alin. (2) și la art. 10 alin. (2) din proiect se propune substituirea cuvintelor „Ministerul Justiției”/„Ministerului Justiției” cu cuvintele „Agenția Servicii Publice”/„Agenției Servicii Publice”.</p> <p>Motivul acestei intervenții este faptul că la momentul elaborării conceptului mecanismului 2%, s-a ajuns la concluzia că Ministerul Justiției să fie responsabil de acesta, având în vedere faptul că Ministerul înregistrează organizațiile în Registrul de Stat al organizațiilor necomerciale și avea acces la dosarul fiecărei organizații și putea să verifice corectitudinea datelor și corespunderea organizațiilor cu criteriile de eligibilitate.</p> <p>După reforma administrației publice centrale, în martie 2018, atribuția de înregistrare a organizațiilor necomerciale și de țineră a Registrului a fost transferată la Agenția Servicii Publice. Prin urmare, Ministerul Justiției nu mai are la dispoziția sa instrumentele de bază pentru a face și ține Lista beneficiarilor mecanismului 2% - Registrul organizațiilor necomerciale și dosarele organizațiilor, inclusiv statutele lor. Pentru a verifica dacă organizația corespunde cu criteriile de eligibilitate, este nevoie de verificarea statutului acesteia. De asemenea, aceasta este necesar și pentru a urmări dacă există schimbări în statutele ONG-urilor și a entităților religioase.</p> <p>Prin urmare, considerăm că cea mai optimă soluție este transferarea tuturor atribuțiilor Ministerului Justiției ce țin de mecanismul 2% către Agenția Servicii Publice.</p>
39 ¹ .	<p>Deputat Dumitru DIACOV</p> <p>Articolul 9, alin.(1), pct.a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) desfășoară activități de utilitate publică menționate în art. 21 și posedă certificatul de utilitate publică conform art. 22;”</p> <p>Scopul amendamentului este de a direcționa banii publici obținuți prin Legea 2% exclusiv către ONC de utilitate publică</p>
	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 9, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Agenția Servicii Publice în modul stabilit de Guvern.”.</p> <p>La articolul 10, alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Organizația necomercială care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează utilizarea acestora va fi exclusă de la participare la desemnarea procentuală pentru o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice.”.</p> <p>Amendamentul nu a fost examinat.</p> <p>Se propune neacceptarea amendamentului deoarece este similar propunerii nr. 40 care nu a fost acceptată de Comisie.</p>

40.	<p>(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate pentru:</p> <p>a) susținerea activităților prevăzute la art. 21, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea, sumele neutilizate în acest termen restituindu-se la buget;</p> <p>b) acoperirea cheltuielilor administrative de 50% dacă suma obținută este de până la 50 000 de lei, de 40% dacă suma este mai mare de 50 000 și nu depășește 100 000 de lei, de 30% dacă suma este mai mare de 100 000 și nu depășește 500 000 de lei, de 25% dacă suma este mai mare de 500 000 de lei.</p> <p>(4) Organizația necomercială care a beneficiat de desemnări procentuale va prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale, în modul stabilit de Guvern.</p>	<p>certificate de către decizia Comisiei de Certificare pe lângă Ministerul Justiției. Actualmente orice ONC are drept de a primi aceste bani publice.</p> <p>Deputat Sergiu LITVINENCO AO „Eco-TIRAS”</p> <p>Ideea certificării utilității publice era de a crea un cerc de ONC-le, ca promotori ai intereselor publice în diferite domenii, pentru a fi susținute de stat. Pentru asta a fost creată și Comisia de Certificare. Însă, ideea inițială n-a fost dezvoltată, nefiind înțeleasă de clasa politică. Proiectul actual tot nu face diferența dintre aceste grupuri (ONC de beneficiu public și mutual), prin drept exclusiv, la primirea deciziei de susținere cu 2% din impozit pe venit al persoanelor fizice, la care au acces ambele grupe de ONC. Consider, că se cere direcționarea susținerii de stat, exclusiv, către numai ONC-le de beneficiu public. Acest moment trebuie să fie reflectat în art. 9(1), ce necesită a fi reformulat astfel:</p> <p>„Art. 9(1) Are dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizația necomercială ce întrunește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) desfășoară activități de utilitate publică, menționate în art. 21, <u>confirmate prin certificatul de utilitate publică</u>.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În alin.(2)-(4) se concretizează aplicarea mecanismului desemnării procentuale și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acestora de către organizațiile necomerciale.</p>
41.	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO AO „IADLFO”</p> <p>Considerăm prevederile art.9 alin.(2)-(4) din proiect inutile, deoarece se dublează prevederile actuale, inclusiv, cele din pct. 27 subpct. 2) și pct. 30 din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1286 din 30 noiembrie 2016.</p>		<p>Nu se acceptă.</p> <p>În alin.(2)-(4) se concretizează aplicarea mecanismului desemnării procentuale și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acestora de către organizațiile necomerciale.</p>
42.	<p>Articolul 11. Fondatorii</p> <p>(1) Organizația necomercială poate fi constituită de către persoane fizice și juridice.</p> <p>(2) Minorii și persoanele ocrotite pot fonda organizații și</p>	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova Articolul 11. Fondatorii La art. 11: - la alin.(2), cuvântul „organizații” se ajustează la singular, după care se completează cu cuvântul „necomercială”.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (2) și alin. (3) vor avea următorul cuprins: „(2) Minorii și persoanele ocrotite pot fonda organizații necomerciale și pot deveni membri ai asociațiilor obștești în condițiile</p>

43.	<p>pot deveni membri ai asociațiilor obștești în condițiile stabilite de prezenta lege și Codul civil.</p> <p>(3) Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private.</p> <p>(4) Fondatorii asociației obștești devin membri ai acesteia din momentul înregistrării asociației obștești de către organul înregistrării de stat.</p> <p>(5) Calitatea de membru al unei asociații obștești sau de fondator al fundației sau al instituției private se transmite unui singur succesor.</p> <p>(6) Dacă asociația obștească rămâne cu un singur membru, acesta, în termen de trei luni, este obligat să admită noi membri, fie să decidă reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești.</p>	<p>- la alin. (3), sintagma „nu pot” de la sfârșitul primei propoziții se exclude.</p> <p>Argumentare: Modificare redacțională</p> <p>Deputat Ion BALAN</p> <p>La art. 11 alin. (3) după sintagma „instituții private” se completează cu textul: „Ca excepție, autoritățile administrației publice locale, pot constitui și participa în asociații obștești, create în bază de parteneriat public privat dintre autoritățile administrației publice locale, societatea civilă și sectorul privat în scopul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală”.</p> <p>Deputați Chenadie VERDEȘ, Vasile BÎTCA</p> <p>La articolul 11 aliniatul 3 va avea următorul cuprins:</p> <p>(3) Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private, precum și autorităților publice locale care pot constitui și participa în organizații necomerciale.</p> <p>Deputat Dinu PLÎNGĂU AO „IADLFO”</p> <p>Proiectul prevede la art.11 alin.(5) că, calitatea de membru al unei asociații obștești sau de fondator al fundației sau al instituției private se transmite unui singur succesor. Iar la alin.(6) este stipulat că, dacă asociația obștească rămâne cu un singur membru, acesta, în termen de trei luni, este obligat să admită noi membri, fie să decidă reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești.</p> <p>În context, este de remarcat că, potrivit art.2391 CCRM, termenul de renunțare la moștenire de 3 luni începe să curgă de la</p>	<p>stabilite de prezenta lege și Codul civil.</p> <p>(3) Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau deveni membri ai asociațiilor obștești. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ care pot constitui fundații și instituții private.”.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile la obiecția cu nr. 8 (referitoare la art. 2).</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile la obiecția cu nr. 8 (referitoare la art. 2).</p> <p>Nu se acceptă.</p>
44.			

45.		<p>data în care moștenitorul află despre devoluțiune și despre temeiul chemării sale la moștenire, fiind informat conform dispozițiilor art.2547 alin.(2) CCRM sau pe oricare altă cale, iar dacă moștenitorul este chemat la moștenire în temeiul unei dispoziții testamentare, termenul nu începe să curgă înainte ca notarul care desfășoară procedura succesorală să-i facă cunoscută dispoziția testamentară. Astfel, termenul în care moștenirea va trece la succesori poate realmente depăși cu mult termenul de 3 luni, stipulat în proiect.</p> <p>Mai mult ca atât, obligarea asociației obștești de a admite noi membri contravine art.7 alin.(4) din proiect, care scutește asociația obștească de obligația să accepte noi membri, altfel decât în condițiile stabilite de statut.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
46.	<p>Articolul 12. Actul de constituire</p> <p>(2) Statutul organizației comerciale prevede:</p> <p>a) denumirea deplină;</p> <p>b) termenul pentru care se constituie;</p> <p>c) scopurile pentru care se constituie;</p> <p>d) procedura și condițiile de reorganizare și lichidare;</p> <p>e) structura organizației, organele de conducere și control, competența și durata mandatului acestora;</p> <p>f) modul de constituire și lichidare a sucursalelor și</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA</p> <p>Alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În statutul organizației comerciale se indică:</p> <p>a) forma juridică de organizare;</p> <p>b) denumirea;</p> <p>c) scopurile pentru care se constituie;</p> <p>d) procedura de constituire, reorganizare și încetare a activității;</p> <p>e) organele de conducere și control, modul de numire, competența și durata mandatului acestora;</p> <p>f) modul de numire a administratorului;</p> <p>g) modalitatea prin care va asigura transparența activității sale;</p> <p>h) alte date stabilite de lege.”</p> <p>Se corelează cu art. 300 alin.(3) din Codul civil modernizat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În statutul organizației comerciale se indică:</p> <p>a) forma juridică de organizare;</p> <p>b) denumirea;</p> <p>c) scopurile pentru care se constituie;</p> <p>d) procedura de constituire, reorganizare și încetare a activității;</p> <p>e) organele de conducere și control, modul de numire, competența și durata mandatului acestora;</p> <p>f) modul de numire a administratorului;</p> <p>g) modalitatea prin care va asigura transparența activității sale;</p> <p>h) alte date stabilite de lege.”</p>

47.	<p>filialelor;</p> <p>g) modul de numire a administratorului și, după caz, a altor organe ale organizației necomerciale;</p> <p>h) procedura de adoptare și modificare a statutului;</p> <p>i) modalitatea prin care se asigură transparența activității sale;</p> <p>j) alte clauze care nu contravin legii.</p> <p>(8) Procesul-verbal al ședinței de constituire ori, după caz, decizia de constituire a organizației necomerciale conține:</p> <p>a) date despre alegerea organelor de conducere și control;</p> <p>b) date privind desemnarea persoanei împuternicite să reprezinte organizația necomercială în procesul înregistrării;</p> <p>c) informații cu privire la sediul organizației;</p> <p>d) date de contact, inclusiv adresa electronică.</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Direcția Generală Juridică</p> <p>Ținând cont de norma art. 62 alin. (3) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 remarcăm că, din conținutul art. 12 alin. (2) din proiect, unde este stabilit ce trebuie să prevadă statutul organizației necomerciale, lipsesc așa condiții precum: sediul, simbolică, genurile de activitate, sursele de finanțare, datele de identificare ale fondatorilor. Actul de constituire, elaborat și aprobat de fondatori în modul stabilit, reprezintă temeiul juridic și consimțământul privind înființarea organizației necomerciale, astfel, întru evitarea unor eventuale neconcordanțe recomandăm completarea art. 12 alin. (2) din proiect cu condițiile enumerate mai sus pentru a fi reflectate în mod obligatoriu în conținutul statutului organizației necomerciale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În vederea asigurării posibilității organizațiilor necomerciale de a-și modifica sediul/simbolică/sursele de finanțare precum și datele de identificare ale fondatorilor, proiectul prevede posibilitatea includerii acestor prevederi în statut la discreția fondatorilor. În același timp, potrivit proiectului - art. 13 alin. (11), modificările și completările ulterioare în statutul organizației necomerciale se înregistrează potrivit procedurii de înregistrare a organizației necomerciale. În acest caz, pentru înregistrarea modificărilor, organizația necomercială prezintă documentele care confirmă respectarea procedurii prevăzute de statut pentru modificarea acestuia. Prevederea art. 12 din proiectul de lege respectă prevederile art. 62 alin. (3) din Codul civil or acesta prevede la alin. (3) propoziția a doua faptul că în actele de constituire ale persoanei juridice cu scop nelucrativ se stabilește obiectul și scopurile activității ei.</p> <p>Mai mult ca atât, Legea cu privire la organizațiile necomerciale va fi lege specială în raport cu Codul Civil.</p>
48.		<p>Remarcăm că în conținutul art. 12 din proiect nu se regăsesc prevederi ce ar determina în ce limbă urmează a fi întocmit actul de constituire a organizației necomerciale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Astfel de mențiuni nu sunt necesare. Art. 8 alin. (1) al Legii 220/2007 reglementează acest aspect. În același timp, Legea 220/2007 se va aplica la înregistrarea ONC-urilor în măsura în care nu va contravine proiectului de lege.</p>

49.		<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN Centrul de Resurse Juridice din Moldova La art.12 alin.(8), după cuvântul „conține”, se completează cu textul „în mod obligatoriu.”</p> <p>Argumentare. Propunem stabilirea expresă în proiect a elementelor obligatorii pe care trebuie să le conțină procesul verbal de constituire a unei organizații necomerciale pentru a facilita ulterior înregistrarea organizației la organul înregistrării de stat. Acest text este introdus pentru a evita interpretările că procesul-verbal trebuie să conțină doar aceste date.</p>	<p>Se acceptă. Alin.(8) va avea următorul cuprins: „(8) Procesul-verbal al ședinței de constituire ori, după caz, decizia de constituire a organizației necomerciale conține în mod obligatoriu.”</p>
50.		<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI AO „IADLFO” La art.12 alin.(2) lit.b) din proiect este stipulat că, statutul organizației necomerciale va prevedea termenul pentru care se constituie organizația. Or, în cazul organizațiilor constituite pentru scopuri care nu au un termen determinat, această prevedere nu poate fi stipulată în statut la momentul constituirii. Prin urmare, este util ca indicarea termenului pentru care se constituie organizația să fie facultativă ori să fie obligatorie pentru organizațiile constituite pentru un anumit termen determinat (prin utilizarea sintagmei „după caz” la lit.b) din alin.(2) art.12 din proiect).</p> <p>Totodată, la lit.f) din același alineat, precum și în alte articole din textul proiectului, se operează cu noțiunea de filiale ale organizației necomerciale. Însă, în legislația civilă actuală noțiunea dată este aplicabilă într-un domeniu restrâns, anume în cazul grupului de persoane juridice cu scop lucrativ, semnificând persoana juridică controlată (a se vedea art.290 alin.(1) și (2) CCRM).</p>	<p>Se acceptă. Alin.(2) va avea un cuprins nou în care lit.b) și lit.f) se exclud. A se vedea comentariile la obiecția nr.46</p>
51.	<p>Articolul 13. Înregistrarea organizațiilor necomerciale (1) Organizația necomercială se înregistrează de către Agenția Servicii Publice, organul înregistrării de stat.</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Direcția Generală Juridică Cu referire la conținutul art. 13 din proiect remarcăm numărul restrâns al motivelor ce pot arăta refuzul de înregistrare. Totodată, observăm că norma nu stabilește dreptul temei cazurilor în care: statutul organizației necomerciale contravine Constituției sau actelor</p>	<p>Nu se acceptă. Este necesară delimitarea cât mai clară a temeiurilor prin care poate fi refuzată înregistrarea unei organizații necomerciale pentru a nu permite registratorului de stat o discreție largă în posibilitatea de a refuza</p>

<p>(2) Organizația necomercială dobândește personalitate juridică din momentul înregistrării.</p> <p>(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, a modificărilor și completărilor la statutul acesteia, nu se percepe taxă.</p> <p>(4) Până la depunerea documentelor pentru înregistrare, fondatorul sau unul dintre fondatori solicită de la organul înregistrării de stat, prin poșta electronică sau în persoană, confirmarea disponibilității denumirii.</p> <p>Organul înregistrării de stat răspunde în termen de 5 zile lucrătoare.</p>	<p>legislative; sau când organul de înregistrare constată că documentele prezentate de asociație conține informație neautentică; sau denumirea asociației obștești atinge morala publică, sentimentele naționale și religioase ale cetățenilor. În aceste condiții propunem revizuirea normei de la art. 13 alin. (9) din proiect și lărgirea numărului de încălcări ce pot servi pentru organul de înregistrare drept temei de refuz.</p>	<p>înregistrarea. Temeiurile propuse pentru refuz de înregistrare sunt varii și lasă spațiu pentru interpretări extensive. Posibilitatea de interpretare subiectivă a informațiilor prezentate poate constitui o barieră în limitarea libertății de asociere și trebuie evitate de către registratorul de stat. Temeiul prevăzut de art. 13 alin. (9) a) din proiect este adaptat conform art. 11 alin. (2) CEDO. Acești termeni trebuie interpretați prin prisma jurisprudenței CtEDO pentru a acoperi orice situații nefaste eventuale.</p>
<p>52.</p>	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN</p> <p>La art. 13 alin. (1), cuvintele „organul înregistrării de stat” se exclud.</p> <p>Argumentare. Modificare redacțională.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Organizația necomercială se înregistrează de către Agenția Servicii Publice.”</p>
<p>53.</p>	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN</p> <p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>Propunem completarea alin. (3):</p> <p>(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, a modificărilor și completărilor la statutul acesteia, precum și pentru alte servicii de înregistrare, asistență, furnizare de informații sau de autentificare și certificare prestate organizațiilor necomerciale de către Agenția Servicii Publice nu se percepe taxă.</p> <p>Argumentare. În vederea facilitării libertății de asociere, autorii proiectului de lege au propus anterior posibilitatea organizațiilor necomerciale de a fi scutite de la plata taxelor la înregistrarea și modificarea actelor constitutive. Pentru a evita confuziile prin care alte tipuri de servicii care în prezent se taxează de către Agenția Servicii Publice (după tarifele aplicate persoanelor juridice cu scop lucrativ) propunem detalierea acestei prevederi. Este illogic ca înregistrarea actelor constitutive să fie gratuită, iar pentru înregistrarea administratorului ONC să fie percepută o taxă de MDL 1,000!</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

53 ¹ .	sau decizia de constituire; b) statutul organizației necomerciale, semnat de către fondator/fondatori, în două exemplare; c) procesul-verbal al ședinței de constituire sau decizia de constituire; d) confirmarea disponibilității denumirii organizației; e) lista fondatorilor, cu indicarea numelui, prenumelui, numărului de identificare personal (IDNP), datei nașterii, domiciliului, cetățeniei fiecăruia, în cazul persoanelor fizice, sau a denumirii, sediului, numărului de identificare de stat (IDNO) și documentului care confirmă împuternicirile de reprezentare, în cazul persoanelor juridice; f) declarația prin care persoana dată sau, după caz, succesorul ei consimte la folosirea numelui în denumirea organizației necomerciale, dacă în denumirea organizației necomerciale este folosit numele unei persoane fizice; g) documentul care adevărește stabilirea sediului; h) documentul care confirmă capitalul subscris, în cazul constituirii fundației; i) avizul organului de specialitate al autorității	Deputat Dumirtu DIACOV Articolul 9, alin.(3) va avea următorul cuprins: „(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, a modificărilor și completărilor la statutul acesteia, cît și eliberarea extraselor din registru persoanelor juridice nu se percepe taxă.” Explicări – actualmente extras din registru persoanelor juridice costă cel puțin 110 lei, și validitatea lui este numai 3 luni. ONC nu are surse administrative pentru a plăti acești bani în fiecare trei luni.	Amendamentul nu a fost examinat. Se propune neacceptarea amendamentului deoarece este similar propunerii nr. 53 care nu a fost acceptată de Comisie.
54.		Deputat Ion BALAN La art. 13 alin. (6) lit. e) după sintagma „persoanelor juridice” se completează cu textul: „În cazul înregistrării organizațiilor necomerciale, create în bază de parteneriat public privat dintre autoritățile administrației publice locale, societatea civilă și sectorul privat în scopul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală, se prezintă decizia consiliului local privind fondarea sau aderarea la organizația necomercială respectivă”.	Nu se acceptă. A se vedea comentariile la obiecția cu nr. 8 (referitoare la art. 2).
55.		Deputați Iurie RENIȚĂ, Lilian CARP La art. 13 alin.(9) lit. b) va avea următorul cuprins: „b) în denumire sau pe simbolică va conține numele persoanelor de demnitate publică aflate în exercițiul funcțiunii care dețin o funcție electivă sau o funcție exclusiv politică sau a persoanelor aflate în funcții de conducere a partidelor politice sau a organizațiilor social-politice (președinte, prim vicepreședinte, vicepreședinte);” Lit. b) în redacția actuală va deveni lit. c);	Se acceptă.
56.		Deputat Vasile BOLEA AO „IADLFO” Considerăm oportun de a completa art.13 alin.(8) din proiect în final cu cuvintele „sau, respectiv, de la data expirării termenului de 3 luni din data recepționării solicitării organului înregistrării de stat”.	Nu se acceptă.

57.	<p>administrației publice, în cazul constituirii asociațiilor naționale și federațiilor sportive naționale.</p> <p>(7) Organul înregistrării de stat, în termen de 15 zile de la primirea documentelor, adoptă decizia de înregistrare sau de refuz în înregistrarea organizației necomerciale, cu excepția situației specificate la alin. (8).</p> <p>(8) În cazul constatării carențelor în documentele depuse, în termenul menționat la alin. (7), organul înregistrării de stat solicită înlăturarea acestora. Organul înregistrării de stat adoptă o decizie, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea documentelor ajustate.</p> <p>(9) Prin decizie motivată se refuză înregistrarea organizației necomerciale, dacă:</p> <p>a) scopurile pentru care a fost constituită contravin securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, moralei, a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică;</p> <p>b) carențele menționate la alin. (8) nu au fost înlăturate în termen de 3 luni de la solicitarea organului înregistrării de stat.</p>	<p>La fel, în alin.(9) lit.b) din același articol este oportun de a substitui cuvântul „solicitarea” prin sintagma „recepționarea solicitării”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(9) lit. b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) carențele menționate la alin. (8) nu au fost înlăturate în termen de 3 luni de la recepționarea solicitării organului înregistrării de stat.”</p>
-----	--	---	---

58.	<p>Articolul 15. Atribuțiile organului înregistrării de stat</p> <p>(1) Organul înregistrării de stat colaborează cu autoritățile și instituțiile publice, cu alte entități, încheind cu acestea acorduri de colaborare privind schimbul de informații și stabilirea procedurilor comune de activitate, inclusiv în regim on-line, în vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite de lege.</p> <p>(2) În cazul depistării documentelor sau informațiilor neveridice despre organizația necomercială, organul înregistrării de stat anunță despre aceasta organizația necomercială și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea carențelor. În cazul neconformării cu cerința organului înregistrării de stat, acesta anunță autoritățile competente pentru fi întreprinse acțiunile de rigoare.</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA Direcția Generală Juridică</p> <p>Ținând cont de prevederile art. 1 și art. 35 din Legea nr. 220/2007, propunem excluderea art. 15 din conținutul proiectului dat și completarea normei art. 35 din Legea menționată cu prevederile propuse prin prezentul proiect de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile art. 15 vin să completeze prevederile Legii 220/2007 în partea ce ține de posibilitatea organului înregistrării de stat de a anunța despre iregularitățile depistate organizația necomercială și de a acorda un termen rezonabil pentru înlăturarea carențelor, precum și de posibilitatea organului înregistrării de stat de a anunța autoritățile competente pentru fi întreprinse acțiunile de rigoare. Art. 15 a fost introdus anume pentru a asigura o bază legală pentru colaborarea inter-instituțională.</p> <p>Inutilitatea completării art. 35 din Legea nr. 220/2007 cu prevederile conținute în art. 15 din proiect devine și mai evidentă în contextul existenței prevederilor de la art. 37 alin. (1) și (4) al Legii 220/2007 (în ultimul caz, dacă se admite propunerea Direcției Juridice, se creează chiar o coliziune între soluțiile consacrate de normele aceluiași act legislativ, ori în proiect este prevăzută obligația inițială de a acorda un termen pentru înlăturarea carențelor înainte de a anunța autoritățile competente, ceea ce în Legea 220/2007 la art. 37 alin. (4) nu este prevăzut, fiind necesară astfel intervenția în mai multe articole din lege, ceea ce nu este oportun).</p> <p><i>Cu toate acestea, alineatul (1) urmează a fi exclus, dat fiind faptul că el dublează prevederea de la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 220/2007</i></p> <p>Se acceptă. Alineatul (1) se exclude.</p>
59.	<p>Deputat Angel AGACHE AO „IADLFO”</p>		

		<p>La art.15 alin.(1) nu ține de obiectul de reglementare a prezentului proiect.</p> <p>Alin.(2) are conținut confuz și este susceptibil de interpretare abuzivă, nefiind specificată proveniența eventualelor documente sau informații neveridice despre organizația necomercială, precum și nici motivele responsabilității organizației necomerciale pentru anumite informații/documente cu caracter neveridic plasate în spațiu public nedeterminat.</p> <p>În acest sens, este util de a completa alin.(2) după cuvântul „depistării” cu cuvintele „faptului prezentării de către organizația necomercială, în vederea înregistrării sale, a ...”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(2) devine articol unic și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15. Atribuțiile organului înregistrării de stat</p> <p>În cazul depistării faptului prezentării de către organizația necomercială, în vederea înregistrării sale, a documentelor sau informațiilor neveridice despre organizația necomercială, organul înregistrării de stat anunță despre aceasta organizația necomercială și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea carentelor. În cazul neconformării cu cerința organului înregistrării de stat, acesta anunță autoritățile competente pentru fi întreprinse acțiunile de rigoare.”</p>
60.	<p>Articolul 16. Încetarea activității organizației necomerciale</p> <p>(1) Organizația necomercială își încetează activitatea prin:</p> <p>a) lichidare benevolă;</p> <p>b) lichidare forțată;</p> <p>c) reorganizare prin fuziune, dezmembrare sau transformare.</p> <p>(2) Procedura de lichidare benevolă a organizației este prevăzută de statutul organizației. Dacă este prevăzut de statut, fondatorul fundației poate decide lichidarea benevolă a fundației.</p> <p>(3) Organizația necomercială poate fi lichidată forțat prin</p>	<p>Deputat Serghei SÎRBU</p> <p>Direcția Generală Juridică</p> <p>La art. 16 din proiect autorii stabilesc că organizația necomercială își încetează activitatea prin: lichidare benevolă; lichidare forțată; reorganizare prin fuziune, dezmembrare sau transformare. Însă, conținutul normei menționate se referă doar la lichidare benevolă și lichidare forțată. În aceste condiții apare întrebarea referitor la normele ce urmează a fi aplicate în cazul reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În cazul reorganizării se aplică prevederile generale ale legislației. O mențiune expresă în acest sens este de prisos având în vedere că reorganizarea organizației necomercială nu reprezintă particularități pentru care ar fi necesare derogări de la cadrul legal normativ general stabilit de Codul civil.</p>

	<p>hotărâre judecătorească, la cererea Ministerului Justiției, dacă activitatea acesteia contravine securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, a moralei ori a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică, precum și dacă nu au fost respectate prevederile art. 11 alin. (6). Neprezentarea raportului anual de activitate după solicitarea repetată a Ministerului Justiției constituie temei pentru inițierea procedurii de lichidare forțată, dacă raportul de activitate nu a fost prezentat în termen de 6 luni de la cea de-a doua solicitare. Examinarea cererii de lichidare forțată ține de competența Judecătoriei Chișinău.</p> <p>(4) Instanța de judecată care examinează cererea de lichidare forțată, la cererea Ministerului Justiției, poate dispune suspendarea activității organizației necomerciale până la soluționarea cererii de lichidare. În acest caz, examinarea cererii de lichidare de către instanța de judecată nu va depăși 3 luni. Suspendarea</p>	
--	---	--

	<p>activității organizației necomerciale poate fi dispusă doar dacă această măsură este necesară într-o societate democratică. Decizia de suspendare poate fi contestată cu recurs separat de fondul cauzei.</p> <p>(5) Instanța de judecată poate oferi organizației necomerciale posibilitatea să înlăture, în termen de până la 6 luni, carențele invocate în cererea de lichidare forțată.</p>		
61.	<p>Articolul 17. Organele de conducere și control</p> <p>(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este:</p> <p>a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociațiilor obștești;</p> <p>b) fondatorul, în cazul instituției private;</p> <p>c) consiliul, în cazul fundației.</p> <p>(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, numit în modul prevăzut de statut.</p> <p>(3) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori, în modul prevăzut</p>	<p>Deputat Angel AGACHE Comisia Juridică, numiri și imunități Alin.(3) va avea următorul cuprins: „Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern, în modul prevăzut de statut.”</p>	<p>Se acceptă. Alin.(3) va avea următorul cuprins: „(3) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern, în modul prevăzut de statut.”</p>
62.	<p>Deputat Angel AGACHE Direcția Generală Juridică Cu referire la art. 17 din proiect, întru evitarea unor confuzii, recomandăm amplasare normelor de la alin. (1) în ordinea în care sunt expuse noțiunile în conținutul art. 2 din proiect.</p>	<p>Se acceptă. Art.17 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este: a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociațiilor obștești; b) consiliul, în cazul fundației; c) fondatorul, în cazul instituției private.”</p>	<p>Se acceptă. Art.17 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este: a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociațiilor obștești; b) consiliul, în cazul fundației; c) fondatorul, în cazul instituției private.”</p>
63.	<p>La art. 17 alin. (5) din proiect este statuat că din consiliul</p>		<p>Se acceptă.</p>

<p>de statut. Nu poate fi cenzor:</p> <p>a) administratorul și membrii consiliului organizației;</p> <p>b) soțul, afini și rudele administratorului/membrilor consiliului până la gradul al IV-lea inclusiv;</p> <p>c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție.</p> <p>(4) Asociația obștească și instituția privată poate avea consiliu, desemnat de organul suprem de conducere în modul prevăzut de statut.</p>	<p>organizației necomerciale pot face parte doar „persoanele individuale”. Remarcăm că legislația națională delimitează persoanele în două categorii „persoane fizice” și „persoane juridice”. Remarcăm că din conținutul normei menționate nu este clar la care din aceste categorii de persoane se referă autorii.</p> <p>Conform art. 19 lit. e) din Legea nr. 780/2001, terminologia utilizată în actul elaborat trebuie să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative, se utilizează unul și același termen dacă este corect, pentru ca folosirea lui repetată să excludă confuzia. Astfel, întru evitarea unor eventuale neclarități, recomandăm revizuirea conținutului normei vizate.</p>	<p>Alin. (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Pot face parte din consiliul organizației necomerciale doar persoanele fizice desemnate în condițiile prezentei legi.”</p>
<p>64.</p>	<p>Deputați Radu REBEJA, Monica BABUC</p> <p>La art. 17 aliniatul 2 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, ales în această funcție prin vot secret, în modul și după procedura prevăzută de statut.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>65.</p>	<p>Deputat Serghei SÎRBU</p> <p>Consiliul Național de Participare</p> <p><i>Reorganizarea forțată a uniunilor asociațiilor obștești.</i> Proiectul de lege prin art. 17 alin. (5) vine cu o interdicție prin care organul deliberativ al organizației obștești (Consiliul organizației) se constituie doar din persoanele fizice pe când un număr mare de asociații obștești sunt constituite ca uniuni de asociații obștești.</p> <p>Art. 28 alin. (2) obligă reorganizarea și sistarea uniunilor de asociații obștești fiind nejustificat restricționat dreptul la asociere a asociațiilor obștești în cadrul uniunilor. Restricția dată este o modalitate forțată de modificare a organizării interne a uniunilor de asociații și încalcă libertatea de asociere și contravine Convenției Europene a Drepturilor Omului. <i>Solicităm excluderea acestor reorganizări forțate și eliminarea restricției menționate.</i></p> <p>Propunerea CNP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - excluderea art. 17 alin. (5). - menținerea interdicției funcționarilor publici de participare în organele de conducere ale asociațiilor obștești conform prevederilor 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul nu prevede reorganizarea forțată a uniunilor de persoane juridice. A se consulta dispozițiile tranzitorii și finale ale proiectului de lege (reorganizarea va avea loc voluntar, la cererea fondatorilor). Această formă organizatorico-juridică distinctă dispăre deoarece a fost înlăturată interdicția pentru persoane juridice de a fonda asociații obștești. Uniunile de persoane juridice existente deja vor fi tratate de autorități ca asociații obștești, dacă ultimele nu își modifica singure forma de organizare juridică.</p> <p>Totodată, proiectul legii prevede că în consiliul organizației necomerciale sunt delegate persoanele individuale (persoane fizice) desemnate conform statutului. Unica</p>

66.	<p><u>legii integrității.</u></p> <p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Alianța ONG-urilor Active în Domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei</p> <p>Fiind uniune de asociații, membrii APSCF sunt doar persoane juridice - asociații obștești. Legislația actuală permite ca membrii unei asociații să facă parte din organul de conducere a acesteia. Corespunzător asociațiile membre ale APSCF sunt membrii Consiliului Coordonator.</p> <p><i>Proiectului Legii cu privire la organizațiile necomerciale în art. 17 alin. (5) vine cu o interdicție în acest sens, stabilind că pot face parte din consiliul organizației necomerciale doar persoanele individuale, desemnate în condițiile prezentei legi.</i></p> <p>Potrivit Codului civil al Republicii Moldova și terminologiei juridice, astfel de noțiune ca „persoane individuale” nu există, se utilizează de fapt termenii de „persoana fizică” și „persoana juridică”.</p> <p>Pentru uniunile de asociații o astfel de situație este inacceptabilă. Prevederea presupune că organul de conducere va fi format în totalitate din persoane din afara uniunii, în așa mod membrii neavând posibilitate să se implice în activitatea de conducere a uniunii/asociației, în procesul de luare a deciziilor în cadrul organizației, decizii care îi vizează nemijlocit.</p> <p><i>În acest context considerăm necesar a extinde prevederile art. 17 alin. (5) din proiect, prin includerea dreptului și a persoanelor juridice de a face parte din Consiliul organizației, prin intermediul</i></p>	<p>diferență practică dintre legislația actuală și proiectul discutat este că proiectul prevede că persoanele fizice desemnate în consiliu nu sunt desemnate pentru fiecare ședință, ci pe un mandat. Modul de revocare a membrilor consiliului este lăsat la discreția ONC-ului, fiind prevăzut de statut. Introducerea unui mandat de durată în Consiliu are scopul de a reduce birocrăția determinată de nominalizarea membrilor ad-hoc și de a garanta continuitatea activității lui.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Persoanele juridice nu pot face parte dintr-un organ care se întrunește periodic. Ele oricum nominalizează o persoană fizică care să o reprezinte (deci este forțată afirmația precum că organul de conducere va fi format în totalitate din persoane din afara uniunii). Modificarea doar presupune că această nominalizare va fi pe un mandat de timp și nu pe ședință.</p>
-----	--	---

67.	<p><i>reprezentantului care este persoană fizică.</i></p> <p>Deputat Serghei SÎRBU Centrul de Resurse Juridice din Moldova În art.17 alin.(2), la sfârșit, de completat cu propoziția „Denumirea specifică a administratorului este prevăzută în statut.” Această clarificare este necesară pentru a elucida situația și a evita interpretările că administratorul unui ONG nu poate avea o denumire specifică, ceea ce ar putea însemna în practică necesitatea modificării statutelor majorității ONG-urilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
67 ¹ .	<p>Deputat Dumitru DIACOV Articolul 17 alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, numit în modul prevăzut de statut. Denumirea funcției administratorului pot fi diferită (directorul, directorul executiv etc.) conform statutului. Scopul propunerii este de a simplifica aducerea statutelor în concordanță cu prezenta lege (în multe cazuri administratorul ONG-urilor are alta denumire în statut cu funcțiile similare).</p>	<p>Amendamentul nu a fost examinat. Se propune acceptarea parțială a amendamentului și care este similar cu propunerea nr.67 și care a fost acceptată de Comisie. Alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, numit în modul prevăzut de statut. Denumirea specifică a administratorului este prevăzută în statut.”</p> <p>Nu se acceptă.</p>
68.	<p>Deputați Iurie RENIȚĂ, Lilian CARP La art.17 alin.(6) va avea următorul cuprins: „(6) Administrator și membru al consiliului organizației necomerciale nu pot fi persoane de demnitate publică aflate în exercițiul funcției care dețin o funcție electivă sau o funcție exclusiv politică sau persoane aflate în funcții de conducere a partidelor politice sau a organizațiilor social-politice (președinte, prim vicepreședinte, vicepreședinte), precum și soția/soțul acestora și persoanele aflate în legătură de rudenie cu aceștia (părinți, frați, surori, fii, fice; părinții, frații, surorile soției/soțului).” Alin.(6) în redacția actuală va deveni alin.(7);</p>	<p>Se acceptă parțial. Alin.(3) va avea următorul cuprins:</p>
69.	<p>Deputații: Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN La art. 17:</p>	

70.		<p>- la alin. (3), propoziția a doua, dar și literele a)- c) se exclud.</p> <p>- articolul se completează cu un nou alineat - alin.(7) - cu următorul conținut:</p> <p>„(7) Hotărârile organelor de conducere și control pot fi contestate în modul prevăzut de prezenta lege și statutul organizației. Dacă prezenta lege sau statutul nu conține prevederi în acest sens, hotărârile se contestă direct în instanța de judecată.”</p>	<p>„Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern, în modul prevăzut de statut.”</p> <p>Se acceptă.</p>
71.	<p>Articolul 18. Atribuțiile organului suprem de conducere</p> <p>(1) Organul suprem de conducere:</p> <p>a) aprobă, modifică și completează statutul organizației necomerciale;</p> <p>b) decide crearea sucursalelor și filialelor organizației necomerciale;</p> <p>c) admite și exclude membrii, în cazul asociațiilor obștești, dacă statutul nu prevede altfel;</p> <p>d) alege și revocă membrii consiliului în modul stabilit de statut;</p> <p>e) aprobă tranzacțiile de proporții ale organizației, în modul stabilit de statut;</p> <p>f) dacă este stabilit de statut, anulează hotărârile</p>	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ</p> <p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Deoarece determinarea scopului și obiectului de activitate a organizației necomerciale, precum și a direcțiilor prioritare și programului de activitate este un moment important în existența acesteia, considerăm oportun de a completa conținutul art. 18 alin. (1) din proiect cu norme ce ar reflecta acest aspect. Tot aici, urmează a fi statuate și atribuțiile organului suprem de conducere în vederea desemnării și revocării organelor executive și altor organe ale organizației necomerciale.</p> <p>Conform art. 189 din Codul civil „<i>normele de conducere, administrare și reprezentare a organizației necomerciale sunt stabilite prin lege și statutul ei</i>”. Prin urmare, atragem atenția la numărul limitat de atribuții expuse în conținutul proiectului de lege supus examinării.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a asigura și facilita libertatea de asociere, proiectul prevede un grad înalt de flexibilitate oferit fondatorilor organizațiilor necomerciale pentru a decide în baza resurselor proprii, nivelul de detaliere al obiectivelor organizației, organele responsabile de executarea acestora precum și alte atribuții pe care le poate conferi organelor executive și altor organe create în scopurile desfășurării activității. Din aceste motive, este la discreția organizației necomerciale să prevadă în statut atribuțiile organului suprem de conducere, care urmează a fi decise la discreția fondatorilor organizației necomerciale. Această abordare nu contravine prevederilor enunțate din Codul civil, care prevede că normele de conducere, administrare și reprezentare a organizației necomerciale sunt stabilite prin lege și statutul ei.</p>

72.	<p>administratorului și ale consiliului, fără a aduce atingere drepturilor terților de bunăcredință;</p> <p>g) modifică capitalul subscris, în cazul fundației;</p> <p>h) schimbă sediul organizației necomerciale;</p> <p>i) decide asupra reorganizării sau lichidării benevole a organizației necomerciale, a sucursalei și filialei acesteia, în modul stabilit de statut și cu respectarea legislației;</p> <p>j) decide asupra altor chestiuni date în competența sa prin lege sau statut.</p> <p>(2) Organul suprem de conducere este condus de către unul dintre membrii săi, în modul stabilit de statut.</p> <p>(3) Organul suprem de conducere se convoacă periodic în ședințe ordinare, precum și în ședințe extraordinare, în modul prevăzut de statut.</p> <p>(4) Ședința organului suprem de conducere este deliberativă dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii săi. Dacă ședința nu este deliberativă, următoarea ședință va avea loc în cel mult o lună, iar aceasta este deliberativă în modul prevăzut de statut.</p> <p>(5) Modul de participare și</p>	<p>Termenul „tranzacții de proporții” de la art. 18 alin. (1) lit. e) din proiect poartă un caracter prea general și neclar. Întru evitarea unor interpretări abuzive, recomandăm specificarea costului tranzacției ce se efectuează cu aprobarea organului suprem de conducere.</p> <p>Din conținutul proiectului nu este clar dacă activitatea desfășurată de către membrii organului suprem de conducere este remunerată/compensată sau nu.</p> <p>La art. 18 alin. (6) din proiect este stabilit cum se adoptă hotărârile organului suprem de conducere, însă obiectăm lipsa cauzelor și modalității anulării hotărârilor organului suprem de conducere. Considerăm că lipsa unor asemenea mențiuni poate avea drept consecință crearea de incertitudini.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În partea ce ține de tranzacțiile de proporții, acestea sunt decise în funcție de mărimea organizației, și nu pot stabilite prin lege. Acest aspect ar putea fi stabilit în statut.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Acest aspect urmează a fi reglementat individual de către organizația necomercială și nu poate fi stabilit prin lege.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Reiterând caracterul flexibil al organizării activității unei organizații necomerciale, considerăm necesară păstrarea prevederilor actuale, prin care chestiuni cu privire la modul de administrare al unei organizații necomerciale este lăsat la discreția fondatorilor și sunt prevăzute de către actele constitutive (statut sau după caz, decizia de constituire). Acest aspect ține de discreția fiecărei organizații. A se vedea inclusiv comentariile la obiecțiile anterioare (71-73).</p> <p>În ceea ce privește contestarea hotărârilor organizației, o prevedere în acest sens este mai potrivit de introdus în art. 17, care se propune a fi completat în final cu un nou alineat cu următorul conținut:</p> <p>„(7) Hotărârile organelor de conducere și control pot fi contestate în modul prevăzut de prezenta lege și statutul organizației. Dacă prezenta lege sau statutul nu conține prevederi în acest sens, hotărârile se contestă direct în instanța de judecată.”</p>
73.			
74.			

75.	desfășurare a ședințelor organului suprem de conducere, precum și dreptul de vot, este stabilit în statut. Lucrările organului suprem de conducere se consemnează într-un proces-verbal. (6) Hotărârile organului suprem de conducere se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor care participă la ședința deliberativă, dacă prezenta lege sau statutul nu prevede altfel. (7) Ședința organului suprem de conducere la care se decide reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membri. Decizia cu privire la reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației se ia cu cel puțin 2/3 din voturi.	În vederea respectării exigențelor normelor tehnicii legislative ce se referă la uniformitatea terminologiei utilizate în conținutul actelor elaborate (art. 19 lit. e) din Legea nr. 780/2001), atragem atenția la cuvântul „ <i>hotărârile</i> ” de la alin. (6) și cuvântul „ <i>deciziile</i> ” de la alin. (7) al art. 18. Deputați Radu REBEJA, Monica BABUC La art. 18 aliniatul 5 va avea următorul cuprins: „(5) Modul de participare și desfășurare a ședințelor organului suprem de conducere, precum și dreptul la un sigur vot egal pentru fiecare membru al organizației necomerciale, este stabilit în statut. Lucrările și deciziile organului suprem de conducere se consemnează într-un proces verbal.”	A se vedea comentariile la obiecția cu nr. 70 Se acceptă. La art. 18 alin. (7) cuvântul „decizia” se substituie cu cuvântul „hotărârea”. Se acceptă. Nu se acceptă.
77.	(8) Membrul organului suprem de conducere are acces la toate documentele organizației și este în drept să verifice documentele contabile, evidența patrimoniului și tranzacțiile organizației necomerciale.	Deputat Vasile BOLEA AO „IADLFO” La art.18 alin.(7) din proiect este util de a stipula dacă decizia cu privire la reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației se ia cu cel puțin 2/3 din voturi din numărul celor prezenți sau din numărul total al membrilor organului de conducere.	
78.	Articolul 19. Administratorul (1) Administratorul este persoana fizică desemnată pentru durata mandatului, în	Deputat Alla DOLINĂ Direcția Generală Juridică Din conținutul art. 19 din proiect nu este clar cum vor fi repartizate competențele între administratori în cazul în care se vor	Nu se acceptă. Atribuțiile administratorilor, inclusiv repartizarea competențelor specifice urmează a fi decisă de către organizația necomercială

79.	<p>modul stabilit de statut. Administratorul poate fi reales de un număr nelimitat de ori, dacă statutul nu prevede altfel.</p> <p>(2) Organizația necomercială poate avea mai mulți administratori dacă aceasta este prevăzută în statut.</p> <p>(3) Administratorul are următoarele atribuții:</p> <p>a) gestionează activitatea organizației necomerciale în modul stabilit de lege și statut;</p> <p>b) reprezintă organizația necomercială în raport cu autoritățile publice și terți;</p> <p>c) execută hotărârile organelor de conducere și control ale organizației necomerciale;</p> <p>d) întocmește anual raportul cu privire la activitatea organizației necomerciale și îl transmite organelor de conducere în modul prevăzut de statut;</p> <p>e) asigură publicarea raportului anual cu privire la activitatea organizației necomerciale;</p> <p>f) exercită alte atribuții prevăzute de lege și statut.</p> <p>(4) Administrator nu poate fi:</p> <p>a) persoana căreia prin lege sau hotărâre judecătorească îi este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție asupra bunurilor</p>	<p>aplica prevederile alin. (2).</p> <p>Din conținutul notei informative observăm că prezentul proiect de lege a fost elaborat întru îmbunătățirea cadrului legal cu privire la organizațiile necomerciale. Totodată, în conținutul acestuia autorii foarte des, în cazurile în care ar trebui să fie enumerate, spre exemplu, funcțiile sau atribuțiile anumitor structuri/organe, se utilizează fraza de trimitere „prevăzute de lege și statut” fără a fi expuse concret. În condițiile în care Codul civil stabilește că normele de conducere, administrare și reprezentare a organizației necomerciale sunt stabilite prin lege și statutul ei (art. 189 alin. (2)).</p> <p>Întru evitarea unor confuzii la art. 19 alin. (3) lit. e) din proiect este necesar de specificat/precizat unde urmează a fi publicat raportul anual cu privire la activitatea organizației necomerciale.</p>	<p>în baza actului constitutiv sau altor acte prin care aceasta își realizează activitatea.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Este necesară păstrarea prevederilor actuale prin care chestiuni cu privire la modul de administrare al unei organizații necomerciale este lăsat la discreția fondatorilor și sunt prevăzute de către actele constitutive (statut).</p> <p>Proiectul de lege dinadins nu specifică modalitatea publicării raportului de activitate. Se ia în calcul faptul că unele organizații necomerciale nu au capacitatea de a publica raportul său anual de activitate pe pagina web, deoarece nu o au, sau într-un ziar, deoarece nu dispun de resurse financiare și nu este util terților. În orice caz, proiectul prevede obligația potrivit căruia o copie a raportului de activitate poate fi prezentată oricărui solicitant.</p>
80.		<p>Deputat Dinu PLÎNGĂU Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>În art. 19 alin. (1) sintagma „reales de” propunem ca să fie substituită cu cuvântul „numit”.</p> <p>Această modificare este necesară pentru a înlătura interpretările potrivit cărora desemnarea administratorului unui ONC se face în mod obligatoriu prin alegeri. Acest lucru este nejustificat în cazul ONC-urilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Administratorul este persoana fizică desemnată pentru durată mandatului, în modul stabilit de statut. Administratorul poate numit de un număr nelimitat de ori, dacă statutul nu prevede altfel.”</p>

	<p>materiale;</p> <p>b) persoana fizică adultă ocrotită prin tutelă, în măsura în care prin hotărâre judecătorească i-a fost limitat dreptul de dispoziție sau nu i-a fost permisă încheierea de sine stătător ori cu asistența tutorelui a actelor juridice de administrare a patrimoniului, cu excepția actelor juridice prevăzute de Codul civil;</p> <p>c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoana care gestionează organizații, comise cu intenție.</p>		
81.	<p>Articolul 20. Organul de control</p> <p>(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori sau decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern. Cenzorul are un mandat limitat în timp, stabilit de statut.</p> <p>(2) Administratorul este obligat să pună la dispoziția organului de control toate documentele</p>	<p>Depuți: Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN</p> <p>La art. 20:</p> <p>- se introduce un nou alineat - alin.(2) - cu următorul conținut:</p> <p>„(2) Nu poate fi cenzor:</p> <p>a) administratorul și membrii consiliului organizației;</p> <p>b) soțul, afinii și rudele până la gradul al IV-lea inclusiv;</p> <p>c) persoana cu antecedente penale pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție.”</p> <p>- alin. (3) din proiect devine propoziția a doua din alin. (2).</p> <p>- alineatele (4) și (5) din proiect devin alin.(3) și (4) respectiv.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Nu poate fi cenzor:</p> <p>a) administratorul și membrii consiliului organizației;</p> <p>b) soțul, afinii și rudele administratorului/membrilor consiliului până la gradul al IV-lea inclusiv;</p> <p>c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție.”</p> <p>Alin. 2-4 devin respectiv 3-5.</p>

82.	necesare pentru efectuarea controlului. (3) Organul de control întocmește anual un raport cu privire la activitatea financiară a organizației și îl transmite organelor de conducere, în modul prevăzut de statut.	Deputat Alexandr SUHODOLSKI Direcția Generală Juridică Norma de la art. 20 alin. (2) din proiect mai curând face parte din conținutul art. 19 din proiect.	Nu se acceptă. Este necesară păstrarea normelor în formula curentă. Ea se referă la drepturile organului de control.
83.	(4) Organul de control sesizează organul suprem de conducere sau un alt organ prevăzut de statut dacă a constatat fapte care contravin legii sau statutului organizației necomerciale și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile acesteia.	Din conținutul art. 14 nu este clar cum activează organul de control în cazul în care sunt desemnați mai mulți cenzori.	Nu se acceptă. Atribuțiile cenzorilor, inclusiv repartizarea competențelor specifice urmează a fi decisă de către organizația necomercială în baza actului constitutiv sau altor acte prin care aceasta își realizează activitatea.
84.		Remarcăm lipsa în conținutul Capitolului IV din proiect a normelor ce ar stabili responsabilitățile organelor de conducere și de control pentru încălcarea legislației, gestiunii frauduloase, activității netransparente, etc.	Nu se acceptă. Considerăm că aceste norme nu se pot regăsi în proiectul de lege. Similar situației din legislația care reglementează activitatea organizațiilor comerciale (SRL, SA), organele de conducere și control răspund pentru încălcarea legislației în baza cadrului normativ prevăzut în Legislația Republicii Moldova (în special, Codul contravențional/Codul penal). Introducerea unor asemenea amendamente doar pentru organizațiile necomerciale este nejustificată și dublează mecanismele de responsabilizare și control deja existente.
85.	Articolul 21. Activitatea de utilitate publică (1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizației necomerciale desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care	Deputat Ion BALAN: La art. 21 după alin. (1) lit. n) se completează cu lit. o) cu următorul conținut: „o) elaborării și implementării strategiilor realizate în interesul comunității și cu participarea autorităților publice locale”.	Se acceptă parțial. Pentru a acoperi orice activitate menită să contribuie la dezvoltarea locală lit. o) va avea următorul cuprins: „o) comunității locale.”

	<p>contribuie la dezvoltarea și susținerea:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe; b) științei, culturii și artei; c) sportului, educației fizice și turismului social; d) sectorului necomercial și a organizațiilor necomerciale; e) democrației și drepturilor omului; f) ocrotirii sănătății; g) protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, a altor persoane și grupuri defavorizate; h) creării noilor locuri de muncă; i) eradicării sărăciei; j) promovării păcii, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase; k) prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia; l) protejării mediului; m) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice; n) spiritului și activismului civic, inclusiv participarea la procesul decizional și transparența sectorului public. <p>(2) Comisia de certificare poate recunoaște ca fiind de utilitate</p>	
--	---	--

	publică și alte activități decât cele menționate la alin. (1), dacă acestea consolidează statul de drept, democrația, determină dezvoltarea socială și economică a țării.		
86.	Articolul 22. Statutul de utilitate publică (1) Statutul de utilitate publică se atribuie organizației necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică menționate la art. 21 și întrunește cumulativ următoarele condiții: a) activează de cel puțin un an până la depunerea cererii; b) prevede scopuri ce vizează activități de utilitate publică; c) are un consiliu format din cel puțin 3 persoane, care nu sunt angajați ai organizației necomerciale și care supraveghează activitatea acesteia; d) are un organ de control prevăzut la art. 20; e) membrii organelor de conducere și control ale organizației necomerciale respectă regulile cu privire la conflictul de interese; f) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;	Deputat Grigore NOVAC Direcția Generală Juridică La art. 22 alin. (1) lit. c) din proiect nu este clar la ce consiliu se referă autorii.	Nu se acceptă. Proiectul nu prevede decât un singur consiliu. În cazul asociațiilor obștești și al instituțiilor private, pentru a solicita statutul de utilitate publică, acestea vor trebui să aibă un consiliu. Consiliul este obligatoriu (organul suprem de conducere) în cazul fundației. Obținerea statutului de utilitate publică nu impune necesitatea unui alt consiliu, care să asigure supravegherea respectării statutului de utilitate publică.
87.	Tot aici, propunem de a completa norma art. 22 alin. (1) cu următoarele condiții: „- activitatea aceasta se desfășoară în interes general sau al unor colectivități, după caz; - deține un patrimoniu, logistică, membri și personal angajat, corespunzător scopului propus; - face dovadă existenței unor contracte de colaborare și parteneriat cu instituțiile publice sau asociații ori fundații din țară și din străinătate; - face dovadă obținerii unor rezultate semnificative în ceea ce privește scopul propus.”		Nu se acceptă. În partea ce ține de includerea unor noi condiții suplimentare pentru certificarea statutului de utilitate publică, considerăm că acestea nu sunt necesare, or majoritatea din ele sunt deja evaluate de către Comisia de certificare la atribuirea statutului de utilitate publică. În special, acest lucru are loc prin prezentarea raportului financiar și de activitate care face dovada deținerii patrimoniului, existenței unor contracte de colaborare. În același timp, acordarea statutului de utilitate publică și a beneficiilor existente legate de statut nu trebuie să fie împovărătoare și excesiv de dificilă în a fi dobândită.

88.	<p>g) nu are în calitate de fondator sau membru partide politice sau organizații social-politice;</p> <p>h) nu susține activitatea unui partid politic sau concurent electoral;</p> <p>i) publică raportul anual de activitate.</p> <p>(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de certificare. Atribuirea statutului de utilitate publică se menționează în Registrul de stat al persoanelor juridice. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de trei ani.</p>	<p>Art. 22 alin. (2) din proiect stabilește că atribuirea statutului de utilitate publică se menționează în registrul de stat al persoanelor juridice, însă nu se menționează dacă organizației necomerciale i se eliberează vreun act/certificat ce ar confirma acest fapt.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege propune renunțarea la practica anterioară prin care organizațiilor care au obținut statutul de utilitate publică li s-a emis un certificat în acest sens. Organizația necomercială care deține statutul de utilitate publică va proba această calitate prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice. Astfel, este eliminată condiția eliberării unui certificat din partea organului înregistrării de stat în acest sens, care confirmă în prezent statutul de utilitate publică. În ziua de astăzi astfel de certificate pur și simplu nu sunt necesare.</p>
89.	<p>(3) Organizațiile necomerciale care dețin statutul de utilitate publică urmează să notifice Comisiei de certificare, în termen de 30 zile, survenirea circumstanțelor care îi fac ineligibili pentru a beneficia de acest statut. În acest caz, în termen de 30 de zile de la recepționarea notificării, Comisia de certificare retrage statutul de utilitate publică.</p> <p>(4) Retragerea statutului de utilitate publică sau apariția incompatibilității cu statutul de utilitate publică după obținerea acestuia implică pierderea dreptului la beneficiile obținute în baza acestui statut.</p>	<p>Ținând cont de beneficiile care le obține organizația necomercială ce desfășoară activități de utilitate publică, propunem completarea proiectului cu norme prin care organizațiile ar fi obligate să mențină, cel puțin nivelul activității și performanțele, pe care le-au avut la recunoașterea statutului de utilitate publică.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege prevede aceste condiții la art. 26 din proiect (Controlul conformării statutului de utilitate publică). Acesta prescrie că pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1). Proiectul prevede de asemenea un mecanism de monitorizare și control efectuat de către Comisia de Certificare care verifică respectarea de către organizația necomercială cu statut de utilitate publică a condițiilor prevăzute de art. 22 alin. (1). În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de certificare notifică organizației necomerciale respective abaterile depistate și cere înlăturarea acestora, sau după caz îi retrage statutul de utilitate publică.</p>
90.	<p>Organizația necomercială</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI</p>	<p>Se acceptă.</p>

90 ¹ .	<p>notifică imediat autoritățile publice centrale și locale de la care au obținut beneficii în temeiul statutului de utilitate publică despre retragerea acestui statut. Comisia de certificare poate, la cerere sau din oficiu, examina problema retragerii statutului de utilitate publică, dacă se invocă încălcarea condițiilor privind statutul de utilitate publică.</p>	<p>AO „Eco-TIRAS” Deoarece procedura certificării utilității publice este destul de birocratică, dar ONC ca de obicei nu să schimbe domeniile de activitate fregvent, propunem să schimbăm periodicitatea certificării ONC-le de utilitate publică de la trei la cinci ani. (Art. 22(2)).</p> <p>Deputat Dumitru DIACOV Articolul 22, alin.(2), va avea următorul cuprins: „(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de certificare. Atribuirea statutului de utilitate publică se menționează în Registrul de stat al persoanelor juridice. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de cinci ani.”</p> <p>Scopul propunerii este de a prelungi termenul valabilității certificatului de utilitatea publică până la 5 ani, având în vedere că ONC cu utilitatea publică de obicei sunt stabile și nu schimbă profilul de activităților. Totodată Comisia de Certificare va avea mai mult timp pentru activitățile de controlul conformării la statutul de utilitate publică.</p>	<p>Alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de certificare. Atribuirea statutului de utilitate publică se menționează în Registrul de stat al persoanelor juridice. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de cinci ani.”</p> <p>Amendamentul nu a fost examinat. Se propune acceptarea amendamentului deoarece este identic cu propunerea nr.90.</p>	<p>Nu se acceptă. Toate aspectele menționate de CNP se regăsesc deja în art. 22 din proiect, motiv pentru care nu considerăm justificată intervenția în cuprinsul acestuia.</p>
91.		<p>Deputat VASILE BOLEA Consiliul Național de Participare <i>Îngustarea restricțiilor de implicare directă în activitățile politice a organizațiilor de utilitate politică prin (art. 22, 26):</i> a) Îngustarea cerințelor de nesuținere prin mijloace financiare a partidului sau concurentului electoral, omiterea evitării conflictelor de interese și a persoanelor de rudenie, omiterea cerinței de publicare a raportului financiar anual, b) Sancțiunea pentru utilizarea resurselor în activitățile directe politice din mijloacele financiare inclusiv desemnarea procentuală este înlăturarea abaterilor în 2 luni, lipsește sancțiunea financiară.</p> <p>Propunerea CNP privind art. 22: Art. 22 va avea următorul cuprins: „(1) Statutul de utilitate publică se atribuie organizației</p>		

	<p>necomerciale care întrunește următoarele condiții:</p> <p>a) activează de cel puțin un an;</p> <p>b) statutul asociației obștești, al fundației sau al instituției private prevede exclusiv scopuri ce vizează desfășurarea activităților de utilitate publică;</p> <p>c) beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică a asociației obștești, a fundației sau a instituției private căreia i s-a atribuit statut de utilitate publică nu pot fi persoane care au calitatea de fondator, membru sau angajat al acesteia, precum și persoane care se află în relații de rudenie până la gradul III inclusiv sau de afinitate până la gradul II inclusiv cu una dintre persoanele nominalizate, cu excepția membrilor asociațiilor obștești, ai fundațiilor sau ai instituțiilor private fondate în baza principiului de interes mutual care fac parte din categoria persoanelor socialmente vulnerabile, dacă este adoptată în acest sens decizia Comisiei de certificare.</p> <p>(2) Statutul organizației necomerciale care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să conțină dispoziții care să prevadă:</p> <p>a) imposibilitatea distribuirii proprietății și a venitului între membri și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare, și folosirea proprietății și a venitului exclusiv în scopuri statutare;</p> <p>b) <u>imposibilitatea sustinerii în cadrul și în afara alegerilor autorităților publice a vreunui concurent electoral sau candidat la funcții din cadrul autorităților publice, a unui partid politic precum și imposibilitatea folosirii venitului sau activelor sale pentru finanțarea acestora.</u></p> <p>(3) Structura organizațională a organizației necomerciale care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să corespundă cerințelor legale și să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie asigurate supravegherea de către consiliu și auditul de către organul de control și revizie al asociației obștești, al fundației sau al instituției private;</p> <p>b) organul de supraveghere (consiliul) al organizației necomerciale care solicită statutul de utilitate publică trebuie să fie format din cel puțin 3 persoane care nu sunt afiliate (rude sau afini până la gradul III inclusiv) și să respecte regulile de evitare a conflictului de interese;</p>
--	---

92.	<p>membrii organului de supraveghere (consiliului) nu trebuie să fie concomitent și membri ai organului executiv al aceleiași asociații obștești, fundații sau instituții private;</p> <p>c) organul de control și revizie trebuie să verifice activitatea asociației obștești, a fundației sau a instituției private după necesitate, însă nu mai rar de o dată pe an.</p> <p>(4) Organizația necomercială care solicită statut de utilitate publică trebuie să-și desfășoare activitatea în mod transparent, aceasta manifestându-se, în special, prin publicarea în mijloacele de informare (inclusiv pe pagina web) a rapoartelor anuale și prin prezentarea acestora către organul de înregistrare de stat în cel mult 3 luni de la sfârșitul anului pentru care se efectuează. Raportul anual trebuie să conțină:</p> <p>a) raportul de activitate conform modelului aprobat de Comisia de certificare, care va conține și categoriile de beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică;</p> <p>b) declarația financiară, care va include raportul financiar pentru ultimul an de activitate întocmit potrivit standardelor contabile, informația despre sursele de finanțare a asociației obștești, a fundației sau a instituției private inclusiv despre mijloacele financiare și/sau materiale obținute, precum și date despre folosirea acestor mijloace, inclusiv cheltuielile generale și cheltuielile administrative.</p> <p>(5) Organizația necomercială care solicită statutul de utilitate publică nu trebuie să aibă datorii la bugetul public național.</p> <p>(6) Condițiile prevăzute la alin. (1)–(5) trebuie să fie îndeplinite cumulativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin.(3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Organizația necomercială care deține statutul de utilitate publică urmează să notifice Comisiei de certificare, în termen de 30 zile, survenirea circumstanțelor care o fac ineligibilă pentru a beneficia de acest statut. În acest caz, în termen de 30 de zile de la recepționarea notificării, Comisia de</p>
-----	---	--

Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN
Centrul de Resurse Juridice din Moldova

La art.22 alin.(3) tot cuprinsul alineatului se ajustează la singular.
 Modificare redacțională la alin. (3) (formulările ajustate la singular).

93.	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO</p> <p>Uniunea organizațiilor invalizilor din Republicii Moldova</p> <p>Articolul 22 se completează cu alin.(5) cu următorul cuprins:</p> <p>„Organizațiile necomerciale ale persoanelor cu dizabilități, înregistrate ca asociațiile obștești pe baza consemnării calității de membru, dobândesc statutul de utilitate publică de la data înregistrării lor de stat. Statutele acestor organizații respectă cerințele prezentei legi. Certificatele de utilitate publică pentru astfel de organizații sunt de durată nelimitată și se eliberează simultan cu Certificatul de înregistrare de stat. Aceste organizații respectă cerințele legislației care reglementează activitatea organizațiilor care dețin statutul de utilitate publică.”</p> <p>Astfel, pentru organizațiile necomerciale ale persoanelor cu dizabilități procedura prevăzută de acest proiect de lege este foarte dificilă, în special pentru asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități pe baza consemnării calității de membru.</p> <p>Respectarea strictă a tuturor condițiilor și procedurilor prevăzute în acest proiect de lege presupune prezența la organizația necomercială a personalului calificat și, prin urmare, fondurilor pentru întreținerea acestuia, precum și mijloacelor necesare pentru funcționarea site-ului și plasarea publicațiilor în alte mass-media.</p> <p>Reieșind din sensul articolelor proiectului de lege, este evident că dobândirea statutului de utilitate publică pentru o organizație necomercială este posibilă nu mai devreme de un an.</p> <p>Pentru organizațiile necomerciale ale persoanelor cu dizabilități, sprijinul este important de la începutul activității lor, începând de la data înregistrării lor de stat.</p> <p>Procedura prevăzută în acest proiect de lege presupune prezentarea unei multitudini de documente și rapoarte precum și trecerea Comisiei de certificare, care se repetă o dată la trei ani, ceea ce cauzează complexități suplimentare, legate de factorul uman cunoscut în țara noastră. Din practica asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități, această comisie nu este ușor de trecut.</p>	<p>certificare retrage statutul de utilitate publică.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege revede condițiile actuale de atribuire a statutului de utilitate publică și simplifică această procedură pentru a evita blocajele existente în practică, în special condițiile care în prezent au generat cele mai multe refuzuri din partea Comisiei de certificare. Menționăm că proiectul nu prevede necesitatea deținerii/gestionării unei pagini web a organizației pentru a publica raportul de activitate sau obligația elaborării unor rapoarte financiare suplimentare celor deja prezentate de către organizație organelor fiscale. Implicit, procedura de atribuire a statutului de utilitate publică nu implică resurse financiare suplimentare sau dublarea eforturilor de raportare după cum pretinde autorul propunerii.</p> <p>În același timp, recunoaștem dificultățile semnalate de către autorul propunerii în partea ce ține de importanța sprijinului acordat organizațiilor necomerciale fondate de către persoanele cu dizabilități de la începutul activității acestora. În acest scop, suplimentar celor deja prevăzute în legislația acutală (de ex. posibilitatea accesării fondurilor din desemnarea procentuală), ultima versiune a proiectului de lege, la art. 5 și art. 23 prevede posibilitatea organizațiilor necomerciale de a accesa fonduri publice precum: finanțarea nerambursabilă, contractarea de lucrări și servicii, finanțare</p>
-----	--	--

	<p>Nu este întâmplător că în momentul de față majoritatea organizațiilor necomerciale ale persoanelor cu dizabilități, în mod formal, statutul de organizație de utilitate publică nu îl au, deși, în esența lor, de fapt, de acestea sunt.</p> <p>Organizațiile necomerciale ale persoanelor cu dizabilități, în special marea majoritate a asociațiilor acestora pe baza consemnării calității de membru, de regulă, sunt sărace și surse proprii permanente de finanțare nu au, iar pentru a exista, ei sunt forțați să recurgă la colectarea donațiilor de caritate, ajutorului umanitar și sponsorizare. Astfel, predominant, datorită anume acestor surse, aceste organizații există într-un fel sau mai degrabă supraviețuiesc. Având în vedere situația care nu e simplă în economie, colectarea acestor surse, cu fiecare an devine mai dificilă, și totalul colectat este redus. Din cauza lipsei de fonduri, majoritatea acestor organizații nu dispun de personalul cu normă întreagă, nu au propriile site-uri web. Membrii acestor organizații activează în mod voluntar.</p> <p>În mod obiectiv, activitatea asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități, a priori, este de utilitate publică și niciodată această întrebare nu a provocat îndoieli. În mod subiectiv, s-a creat o situație când, în esență, organizațiile de utilitate publică ale persoanelor cu dizabilități nu pot formal să asigure acest statut activității sale. Această situație este inechitabilă și a devenit posibilă numai din cauza complexității procedurilor care sunt prevăzute ca necesare pentru a obține acest statut.</p> <p>Pe baza celor de mai sus, organizațiile necomerciale ale persoanelor cu dizabilități, înregistrate ca asociații obștești pe baza consemnării calității de membru, au nevoie de dreptul de a utiliza statutul organizațiilor de utilitate publică printr-o procedură simplificată.</p> <p>Această problemă poate fi rezolvată prin completarea articolului 22 din Capitolul V a proiectului de Lege „Cu privire la organizațiile necomerciale” cu alineatul (5), care prevede această posibilitate.</p>	<p>cu destinație specială, inclusiv comanda socială, precum și alte facilități oferite de către stat, fără necesitatea deținerii statutului de utilitate publică (A se consulta sinteza propunerilor și obiectivelor la proiect, art. 23 alin. (2) și (3)). De aceste mecanisme pot beneficia inclusiv asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități.</p> <p>În aceste condiții, stabilirea unei excepții pentru organizațiile persoanelor cu dizabilități nu este necesară, în timp ce acceptarea acestora poate crea un precedent nefavorabil și duce la anumite efecte imprevizibile.</p>
94.	<p>Deputat ALLA DOLINĂ AO „IADLFO” Art.22 alin.(4) din proiect prevede că, comisia de certificare</p>	<p>Se acceptă. Alin.(4) va avea următorul cuprins: „(4) Retragera statutului de utilitate</p>

		<p>poate, la cerere sau din oficiu, examina problema retragerii statutului de utilitate publică, dacă se invocă încălcarea condițiilor privind statutul de utilitate publică.</p> <p>Retragerea statutului de utilitate publică în cazul încălcării condițiilor privind statutul de utilitate publică nu poate fi la discreția comisiei de certificare, deoarece poate determina aplicarea selectivă a sancțiunii de retragere a acestui statut.</p> <p>În acest sens, este util de a exclude din textul citat al art.22 alin.(4) cuvântul „poate” și de a substitui cuvântul „examina” prin cuvântul „examinează”.</p>	<p>publică sau apariția incompatibilității cu statutul de utilitate publică după obținerea acestuia implică pierderea dreptului la beneficiile obținute în baza acestui statut. Organizația necomercială notifică imediat autoritățile publice centrale și locale de la care au obținut beneficii în temeiul statutului de utilitate publică despre retragerea acestui statut. Comisia de certificare, la cerere sau din oficiu, examinează problema retragerii statutului de utilitate publică, dacă se invocă încălcarea condițiilor privind statutul de utilitate publică.”</p>
95.	<p>Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică</p> <p>(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică, inclusiv prin:</p> <p>a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;</p> <p>b) închirierea, în condiții preferențiale, a spațiilor sau darea lor în folosință gratuită;</p> <p>c) finanțarea activităților propuse de organizațiile necomerciale;</p> <p>d) plasarea de comenzi sociale;</p> <p>e) contractarea de achiziții publice.</p> <p>(2) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizația necomercială, activități menționate la art. 21. Decizia asupra solicitării de susținere financiară sau</p>	<p>Deputați Sergiu LITVINENCO, Doina GHERMAN</p> <p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p> <p>Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică</p> <p>Art. 23 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină în mod prioritar activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică, inclusiv prin:</p> <p>a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;</p> <p>b) oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică;</p> <p>c) finanțare nerambursabilă;</p> <p>d) contractarea de lucrări și servicii;</p> <p>e) finanțare cu destinație specială, inclusiv comanda socială.</p> <p>(2) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizația necomercială, activitățile menționate la art. 21.</p> <p>(3) Activitatea menționată la alin. (2) și sprijinul menționat la alin. (1) lit. c), d) și e) poate fi oferit și organizațiilor care nu dețin statutul de utilitate publică.</p> <p>(4) La acordarea sprijinului material și financiar organizației necomerciale, autoritatea publică va respecta prevederile art. 5 alin. (4) - (9) din prezenta lege.</p> <p>(5) Autoritățile publice de resort verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite de stat</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art.23 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică</p> <p>(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică, inclusiv prin:</p> <p>a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;</p> <p>b) oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică;</p> <p>c) finanțarea nerambursabilă;</p> <p>d) contractarea de lucrări și servicii;</p> <p>e) finanțare cu destinație specială, inclusiv comanda socială;</p> <p>(2) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizația necomercială, activități menționate la art. 21.</p> <p>(3) Activitatea menționată la alin. (2) și sprijinul menționat la alin. (1) lit. c), d) și e) poate fi oferit și organizațiilor care nu dețin</p>

<p>materială a organizației necomerciale se adoptă în urma unui concurs public.</p> <p>(3) Anunțul și condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin o lună înainte de data limită pentru depunerea propunerilor de susținere financiară sau materială.</p> <p>(4) Susținerea financiară sau materială a activităților organizațiilor necomerciale se efectuează în bază de contract.</p> <p>(5) Autoritățile publice de resort verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite de stat organizațiilor necomerciale.</p>	<p>organizațiilor necomerciale.”</p> <p>Argumentare. Această modificare este propusă având în vedere modificările propuse la art. 5.</p> <p>Propunem detalierea unor prevederi care se referă la beneficiile statului de utilitate publică acordat organizațiilor necomerciale. Ele se referă la modalitățile de susținere reglementate în art. 5 din proiectul legii și rezultă din experiența actuală de acordare a sprijinului financiar și material de către instituțiile statului, fiind aplicate la nivelul instituțiilor de stat. Având în vedere că anumite reglementări se referă nemijlocit la mecanismul de sprijin material și financiar acordat de către stat, modificările prevăd respectarea condițiilor art. 5 în partea ce ține de principii, modul și formele de acordare a unui asemenea sprijin pentru organizațiile necomerciale de utilitate publică. Suplimentar, propunem stabilirea prevederii potrivit căreia, activitățile de utilitate publică pot fi implementate cu suportul și sprijinul material/financiar al statului și de către organizațiile necomerciale care nu dețin acest statut, dar desfășoară activități de utilitate publică. În prezent o asemenea abordare este permisă în cadrul accesării mecanismului de desemnare procentuală și are drept scop contribuția statului la durabilitatea financiară a organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică.</p>	<p>statutul de utilitate publică.</p> <p>(4) La acordarea sprijinului material și financiar organizației necomerciale, autoritatea publică va respecta prevederile art. 5 alin. (4) – (9) din prezenta lege.</p> <p>(5) Autoritățile publice de resort verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite de stat organizațiilor necomerciale.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 23 alin. (1) se referă la formele de finanțare directă preferențială a ONC-urilor. Grupurile de Acțiune Locală nu pot pretinde la finanțare preferențială, ci doar la contribuția APL-urilor la executarea de lucrări sau servicii, fapt care poate fi menționat în actul de constituire a GAL-ului. De asemenea, art. 23 alin. (1) a fost modificat deja pentru a permite finanțarea și a ONC-urilor care nu au statut de utilitate publică.</p>
--	--	--

97.		<p>Deputat ALLA DOLINȚĂ AO „IADLFO” Este oportun de a completa art.23 alin.(1) lit.e) din proiect în final cu cuvintele, „în condițiile Legii nr.131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice”, deoarece legea nominalizată prevede anumite categorii limitate de contracte de achiziții publice disponibile în acest sens pentru a fi atribuite organizațiilor sau asociațiilor non-profit.</p>	<p>Nu se acceptă. Art.23 va avea un cuprins nou. A se vedea comentariile la obiecția cu nr. 95.</p>
98.	<p>Articolul 24. Comisia de certificare (1) Comisia de certificare este organul împuternicit să atribuie statutul de utilitate publică. Comisia de certificare activează pe lângă Ministerul Justiției în baza unui regulament aprobat de Guvern. (2) Comisia de certificare este constituită din nouă membri, dintre care trei sunt numiți de Parlament, trei de Președintele Republicii Moldova și trei de Guvern. Dintre cei trei membri numiți de fiecare autoritate, cel puțin unul este specialist în domeniul financiar și unul este reprezentant al organizațiilor necomerciale. Membrii Comisiei de certificare sînt selectați în bază de concurs public. (3) Candidatul la funcția de membru al Comisiei de certificare poate fi persoana care:</p>	<p>Deputat GRIGORE NOVAC Direcția Generală Juridică Obiectăm lipsa, din conținutul art. 24 alin. (3) din proiect a exigențelor ce ar viza: cetățenia Republicii Moldova, studiile candidatului, nu este privată, prin hotărâre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.</p>	<p>Se acceptă. În cazul în care reprezentanții Comisiei de certificare sunt selectați inclusiv din cadrul reprezentanților organizațiilor necomerciale (art. 24 alin. (2)), cerința cu privire la cetățenie ar putea împiedica anumite categorii de persoane să poată participa pentru a fi selectați în cadrul Comisiei. Reiterăm că libertatea de asociere nu poate fi limitată în cazul persoanelor care nu dețin cetățenia Republicii Moldova. În același timp, proiectul deja prevede condiții care implică deținerea domiciliului în Republica Moldova. În partea ce ține de studiile candidatului, având în vedere spectrul larg de activități al organizațiilor societății civile, impunerea unor anumitor specialități drept condiție pentru accederea în Comisia de certificare nu ar putea fi justificată, mai ales, ținând cont de faptul că activitatea în cadrul Comisiei de certificare este o activitate pe bază de voluntariat și neremunerată. Alin.(3) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) nu este limitată, în baza unei hotărâri judecătorești definitive, să exercite</p>

99.	<p>a) cunoaște limba română; b) are domiciliul în Republica Moldova; c) se bucură de o reputație ireproșabilă; d) nu este funcționar public; e) nu este membru al unui partid politic sau al unei organizații social-politice; f) este susținută printr-o recomandare de cel puțin o organizație necomercială. (4) Mandatul de membru al Comisiei de certificare încetează în caz de:</p>	<p>Constatăm că art. 24 din proiect nu conține prevederi referitoare la revocarea Președintelui Comisiei de certificare, precum și atribuțiile acestuia care urmează a fi realizate pe durata mandatului.</p>	<p>o astfel de activitate.”</p> <p>Nu se acceptă. Art. 24 alin. (5) din proiect prevede condițiile de revocare a membrilor Comisiei de certificare care urmează să se aplice inclusiv pentru Președintele Comisiei de certificare. În partea ce ține de atribuțiile specifice ale acestuia care sunt realizate pe durata mandatului, acestea urmează a fi prevăzute în regulament aprobat de Guvern (a se vedea art. 24 alin. (1) din proiectul de Lege).</p>
100	<p>a) expirare a duratei mandatului; b) revocare; c) demisie; d) deces. (5) Revocarea membrului Comisiei de Certificare se face în cazul:</p>	<p>Din conținutul normei art. 24 alin. (13) din proiect reiese că după examinarea dosarelor organizațiilor necomerciale care solicită acordarea statutului de utilitate publică Comisia „le atribuie acest statut”. Remarcăm că, în conținutul normei menționate nu se regăsesc prevederi ce s-ar referi la situația când Comisia de certificare refuză/respinge solicitarea privind acordarea statutului solicitat.</p> <p>Întru evitarea unor confuzii recomandăm completarea proiectului în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă. În baza art. 22 din proiect, Comisia de certificare poate refuza/respinge acordarea statutului de utilitate publică în cazul în care organizația nu întrunește condițiile prevăzute de art. 22. Suplimentar, art. 26 din proiect prevede norme care conferă Comisiei dreptul să exercite controlul respectării cerințelor statutului de utilitate publică pe durata deținerii acestui statut de către organizațiile beneficiare. În acest caz, situația semnalată este acoperită prin normele existente în proiectul de lege.</p>
101	<p>a) condamnării, în baza hotărârii definitive a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni; b) imposibilității de a-și exercita atribuțiile mai mult de trei luni consecutive; c) angajării în calitate de funcționar public; d) obținerii calității de membru al unui partid sau al unei organizații social-politice. (6) Membrii Comisiei de certificare sunt numiți pe un</p>	<p>Deputat Angel AGACHE Ministerul Justiției Se propune substituirea tuturor mențiunilor referitoare la Ministerul Justiției din cuprinsul alineatelor (1), (9) - (13) cu mențiuni care se vor referi la Agenția Servicii Publice. Argumentare. A se vedea motivele invocate la propunerea cu nr. 39, care sunt aplicabile în mod similar și în legătură cu activitatea Comisiei de Certificare.</p>	<p>Se acceptă. La art. 24 din cuprinsul alineatelor (1), (9) - (13) cuvintele „Ministerul Justiției” și „Ministerului Justiției” se substituie cu cuvintele „Agenția Servicii Publice” la cazul gramatical respectiv.</p>

102	<p>termen de 4 ani și își exercită mandatul până la preluarea funcției de către noii membri.</p> <p>(7) Comisia de certificare își alege președintele prin vot secret dintre membrii ei, cu majoritatea voturilor acestora.</p> <p>Mandatul președintelui Comisiei de certificare este de 2 ani.</p>	<p>Deputat Serghei SÎRBU AO „IADLFO”</p> <p>Este oportun de completa art.24 alin.(5) din proiect în final cu lit.e), având următorul conținut: „e) identificării a incompatibilităților cu calitatea de membru a Comisiei de Certificare, inclusiv, a celor rezultate din alin.(3) al prezentului articol.”</p>	Se acceptă.
102 1.	<p>(8) Membrii Comisiei de certificare pot deține cel mult două mandate consecutive.</p> <p>(9) Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de certificare este asigurată de către Ministerul Justiției.</p> <p>(10) Comisia de certificare se întrunește în ședințe nu mai rar de o dată în lună. Ședințele Comisiei sunt publice. Data și ora desfășurării ședințelor se stabilesc de președintele Comisiei de certificare după consultarea membrilor și se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, cu cel puțin 10 zile înainte de data stabilită pentru ședință.</p> <p>(11) Până la data de 31 martie a fiecărui an, Comisia de certificare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției raportul anual de activitate.</p> <p>(12) Deciziile Comisiei de</p>	<p>La fel, art.24 alin.(14) din proiect prevede la lit.b) dreptul comisiei de certificare să solicite persoanelor fizice și juridice informații referitoare la activitățile organizației necomerciale ce țin de statutul de utilitate publică. Or, în redacția actuală această prevedere poate constitui temei pentru încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului stipulate în Const R.M., în special, inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.</p> <p>În același context, este necesar de completa alin.(14) în final cu cuvintele „care țin de controlul desfășurat”.</p>	Nu se acceptă.

	<p>certificare cu privire la acordarea și retragerea statutului de utilitate publică se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.</p> <p>(13) Comisia de certificare are următoarele atribuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) examinează dosarele organizațiilor necomerciale care solicită statutul de utilitate publică și le atribuie acest statut; b) informează Ministerul Justiției și alte autorități competente despre organizațiile necomerciale cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică; c) retrage statutul de utilitate publică; d) instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică; e) examinează sesizările în problemele ce țin de competența sa. <p>(14) În exercitarea funcțiilor de control, Comisia de certificare este în drept:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) să ceară și să primească de la autoritățile publice informația necesară pentru realizarea controlului; b) să solicite persoanelor fizice 	
--	--	--

	<p>și juridice informații referitoare la activitățile organizației necomerciale ce țin de statutul de utilitate publică;</p> <p>c) să sesizeze autoritățile competente privind efectuarea controalelor asupra respectării legislației;</p> <p>d) să solicite organizațiilor necomerciale copii de pe documente și, după caz, documentele în original.</p> <p>(15) Membrii Comisiei de certificare au acces liber la dosarele organizațiilor necomerciale care au sau care solicită statutul de utilitate publică.</p>		
103 .	<p>Articolul 26. Controlul conformării la statutul de utilitate publică</p> <p>(1) Pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin (1).</p> <p>(2) Comisia de certificare poate verifica respectarea de către organizația necomercială cu statut de utilitate publică a condițiilor prevăzute de art. 22 alin (1). În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de certificare notifică organizației necomerciale</p>	<p>Deputat Alexandr SUHODOLSKI Consiliul Național de Participare Propunerea CNP privind art. 26: Art. 26 va avea următorul cuprins: „Articolul 26. Controlul conformării la statutul de utilitate publică (1) Pe perioada deținerii certificatului, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile care au stat la baza atribuirii statutului de utilitate publică. (2) În cazul depistării abaterilor de la condițiile prevăzute la art. 22 pentru acordarea statutului de utilitate publică, Comisia de certificare va avertiza asociația, fundația sau instituția privată respectivă cu privire la abaterile depistate și va cere înlăturarea acestora în cel mult 60 de zile. În cazul în care asociația, fundația sau instituția privată nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, comisia va adopta decizia de retragere a certificatului. Decizia de retragere a certificatului poate fi atacată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege deja prevede aceste condiții la art. 26 din proiect (Controlul conformării statutului de utilitate publică). Acesta prescrie că pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1). Proiectul prevede de asemenea un mecanism de monitorizare și control efectuat de către Comisia de Certificare care verifică respectarea de către organizația necomercială cu statut de utilitate publică a condițiilor prevăzute de art. 22 alin. (1). În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de certificare notifică organizației necomerciale respective abaterile depistate și cere</p>

	<p>respective abaterile depistate și cere înlăturarea acestora în cel mult două luni. În cazul în care organizația necomercială nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, Comisia de certificare îi retrace statutul de utilitate publică. Decizia de retragere poate fi contestată în instanța de judecată potrivit procedurii contenciosului administrativ. Contestarea în instanța de judecată a deciziei Comisiei de certificare privind retragerea statutului de utilitate publică suspendă efectele deciziei contestate.</p>	<p>(3) În cazul în care decizia de retragere a certificatului a fost contestată în baza Legii contenciosului administrativ, decizia menționată se suspendă până la adoptarea unei hotărâri definitive de către instanța de contencios administrativ.</p> <p>(4) Comisia de certificare va informa Serviciul Fiscal de Stat despre adoptarea hotărârii judecătorești de retragere a certificatului. Din momentul retragerii certificatului încetează facilitățile acordate în legătură cu statutul de utilitate publică.</p>	<p>înlăturarea acestora, sau după caz îi retrace statutul de utilitate publică.</p>
104	<p>Articolul 27. Dispoziții finale</p> <p>(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:</p> <p>a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.</p> <p>(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:</p> <p>a) Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 153-156BIS), cu modificările și completările ulterioare;</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA</p> <p>Alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1). Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2021.”</p> <p>Alineatele (1) și (2) din proiect devin (2) și (3) respectiv.</p> <p>Deputat Vasile BOLEA</p> <p>alin.(1) din proiect se completează cu litera c) cu următorul cuprins:</p> <p>„c) va elabora Regulamentul de monitorizare și raportare a veniturilor și cheltuielilor organizațiilor necomerciale.”</p> <p>Deputat Serghei SÎRBU</p> <p>Asociația Investitorilor din România în Republica Moldova</p> <p>Se propune modificarea Capitolului VI. „Dispoziții finale”, art. 27 cu alin. (3) cu următoarea prevedere:</p> <p>„ (3) Uniunile de persoane juridice au obligația ca în termen de 24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi să decidă sub ce formă de organizare să-și continue activitatea: asociație obștească, fundație, instituție privată sau asociație patronală” .</p>	<p>Nu s-a luat nici o decizie.</p> <p>Decizia este la latitudinea Plenumului Parlamentului.</p> <p>Amendamentul nu a fost examinat.</p> <p>Se propune acceptarea amendamentului.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de completare a art. 27 cu acest alineat nu poate fi susținută, dată fiind natura diferită a acesteia față de celelalte prevederi ale articolului menționat, or, în cadrul art. 27 sunt incluse dispozițiile finale ale legii, iar propunerea înaintată ține de dispozițiile tranzitorii ale legii, consacrate în</p>

	b) Legea nr. 581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.118-119, art. 556), cu modificările și completările ulterioare.		<p>cuprinsul art. 28. La alin. (2) al acestui articol este stabilit expres că „la data intrării în vigoare a prezentei legi, uniunile de persoane juridice se consideră reorganizate de drept în asociații obștești. Actele de constituire ale uniunilor de persoane juridice vor fi aduse în concordanță cu prevederile prezentei legi, la solicitare.”.</p> <p>Propunerea formulată nu poate fi admisă nici ipotetic, ținând cont de faptul că natura/regimul juridic al uniunii de persoane juridice este diferit de cel al celorlalte organizații necomerciale menționate (spre ex.: asociația obștească poate avea mai mulți membri persoane juridice, iar fundația nu poate avea nici un membru, de unde rezultă logic că uniunea de persoane juridice nu va putea în nici un caz să-și continue activitatea sub formă de fundație).</p> <p>A se vedea și comentariul la obiecția cu nr. 35 (referitoare la art. 17).</p>
106 .	Articolul 28. Dispoziții tranzitorii (1) În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și control să întrunească condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prezenta lege.	Deputat Serghei SÎRBU Consiliul Național de Participare Propunerea CNP privind excluderea art. 28 alin. (2).	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile la obiecțiile cu nr. 2, 65, 66. Uniunile de persoane juridice nu își justifică existența ca formă organizatorico-juridică distinctă atât timp cât persoanele juridice pot fonda asociații obștești.</p>
107 .	(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, uniunile de	Deputați Iurie RENIȚĂ, Lilian CARP Art. 28 se completează cu un alineat nou (5) cu următorul cuprins: „(5) În termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi organizațiile necomerciale își vor aduce actele în conformitate cu prevederile prezentei legi. În privința organizațiilor necomerciale care nu vor efectua modificările necesare în termenul indicat, se va	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alineatul (1) stabilește că termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și control să întrunească</p>

108	<p>persoane juridice se consideră reorganizate de drept în asociații obștești. Actele de constituire ale uniunilor de persoane juridice vor fi aduse în concordanță cu prevederile prezentei legi, la solicitare.</p> <p>(3) Dacă, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile private nu au decis reducerea numărului de fondatori conform prevederilor prezentei legi, acestea se consideră reorganizate de drept în asociații obștești. Actele de constituire ale instituțiilor private vor fi aduse în concordanță cu prevederile prezentei legi la solicitare.</p> <p>(4) Membrii Comisiei de certificare în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își continuă activitatea până la expirarea mandatului.</p>	<p>iniția procedura de lichidare forțată.”</p> <p>Deputat Dumitru DIACOV</p> <p>Articolul 28 se completează cu aliniatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Prevederile articolului 9 alineat (1), litera a) se aplică peste un an de la intrarea prezentei legi în vigoare.</p> <p>Scopul propunerii este de a da ONC-urilor o perioadă rezonabilă de timp se aplice la statutul de utilitatea publică, dar guvernului – de a revizui lista ONC-urilor, care pot pretinde la 2%.</p>	<p>condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>Alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și control să întrunească condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prezenta lege. În privința organizațiilor necomerciale care nu vor efectua modificările necesare în termenul indicat, se va iniția procedura de lichidare forțată.”</p> <p>Amendamentul nu a fost examinat.</p> <p>Se propune neacceptarea amendamentului deoarece amendamentul dat este corelat cu propunerea nr.39 și care nu au fost acceptată de Comisie și cu propunerea nr.39¹ care nu a fost examinată dar s-a propus neacceptarea ei.</p>
-----	---	---	--

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei